

PROFIELEN

NOVEMBER 2011 ISSUE #91



**ALLE DOCENTEN
EEN MASTER**

BEATS010
WAS JIJ ERBIJ?
CHECK OUT
THE PARTYPICS


**Dit is
LEAL**

...bekend op de Kralingse Zoom
...en van Holland's Got Talent

PROFIELEN

18



Elsevier-ranglijst: HR STAAT 11de 05
 Interview: **ECONOOM IVO ARNOLD** over de schulden crisis 12
 Kenniswerker: Scheidend lector **TON NOTTEN** 27
 Achtergrond: **STUDENTEN EN BEZUINIGINGEN** 28
 Holland's Got Talent: **LEAL VAN HERWAARDEN** 34



Marco de Winkel
Docent Wiskunde

Op 1 oktober 2011 is op 52-jarige leeftijd onze collega Marco de Winkel overleden.

Marco is in september 1991 bij de HES (nu Hogeschool Rotterdam) in dienst getreden en heeft in die periode van twintig jaar diverse functies gehad. Hij gaf wiskunde, statistiek en bedrijfscalculatie en behoorde tot de kleine groep van gepromoveerde docenten. Hij is na de fusie van beide hogescholen ook een paar jaar hoofd bedrijfsbureau geweest bij het toenmalige cluster FINMA, nu IFM. Later pakte hij het docentschap weer op en werd daarnaast onderzoeker bij het lectoraat risicomanagement.

We kennen Marco als zeer consciëntieus, hij kon zich vastbijten in een probleem en genoot er van als hij met een waarschijnlijkheid van 99,95% zekerheid kon vaststellen dat zijn oplossing goed was. Hij was een perfectionist, geen man van veel woorden en voelde zich ongemakkelijk als hij complimentjes ontving.

Marco vormde een stabiele factor voor de opleidingen waar hij werkte. Hij was er altijd, zeer betrokken en wilde dat het goed liep. Daar bedoelde hij ook mee dat je studenten niet kon laten vallen. Hij gaf ze bijvoorbeeld elke keer weer de kans om via een extra opdracht het tentamen goed voor te bereiden. Dat hij daardoor dan zelf nog meer werk had, nam hij op de koop toe. De lat lag hoog bij Marco en afspraak is afspraak, dat gold voor hem maar dat verwachtte hij ook van zijn collega's.

Naast het werk en zijn gezin was sport zijn grote hobby. Hij was als leider van diverse jeugdteams en als wedstrijdsecretaris actief bij v.v. Capelle, deed aan hardlopen en squashen. Hij genoot van de (sportieve) prestaties van Tim en Bas, zijn twee zoons, en van het gezinsleven samen met zijn vrouw Liesbeth.

In april van vorig jaar werd de regelmaat ruw verstoord toen er lymfeklierkanker werd geconstateerd. Hij bleef optimistisch en positief. In januari was de behandeling klaar en begon hij te werken aan zijn conditie. Hij liet zich ook weer op de hogeschool zien en begon voorzichtig met enkele werkzaamheden. In het voorjaar echter kwam de ziekte terug wat voor hem en voor ons een harde klap was. Opnieuw ging Marco het gevecht met zijn ziekte aan. Vrijdag 30 september kreeg hij de boodschap dat hij niet meer te behandelen was, vechten had geen zin meer. Zaterdag 1 oktober is Marco overleden.

Beste Marco, wat zullen we je missen en we zijn dankbaar dat we je mochten kennen.

Namens studenten en medewerkers van het instituut voor Financieel Management

*Petra van Lange, directeur
Rob Kerman, onderwijsmanager*

NIEUWS:

- 08 Klachtenloket op Hint
- 09 Hindi chooleters van oud-IPO-student
- 10 Sgmr-lid tussen Brussel en R'dam
- 16 Cijfers (op tijd) inleveren

VERDER:

- 03 Colofon
- 04 Infographic
- 06 Kort
- 08 De uitspraak
- 11 Bij de les

- 29 Column Jurgen
- 30 Meelopen met...
- 31 Afgestudeerd
- 32 Mini's
- 32 Column Ernest
- 33 Recensie
- 35 Wie-wat-waar

Aan dit nummer werkten mee:

**ELSE NUGTEREN
FREELANCE JOURNALIST**

Vorig collegejaar liep ze nog stage op de redactie, nu is ze freelancer voor *Profielen*. Lees haar stukken over Hindi-chocoladeletters op p.9 en de voorstelling Slaaf op p.33.



**< TIMO SORBER
FOTOGRAAF**

Hij portretteerde BN'ers met hun favoriete koffie voor het boek *Famous Koffie*, en kinderen met namen als Elvis, Rembrandt of Alaska voor het boek *Rockingnames*. Voor *Profielen* zette hij student en 'Holland's Got Talent' Leal op de foto. Kijk op de cover en p.34.



**< TREND SPIRE
STYLISTEN**

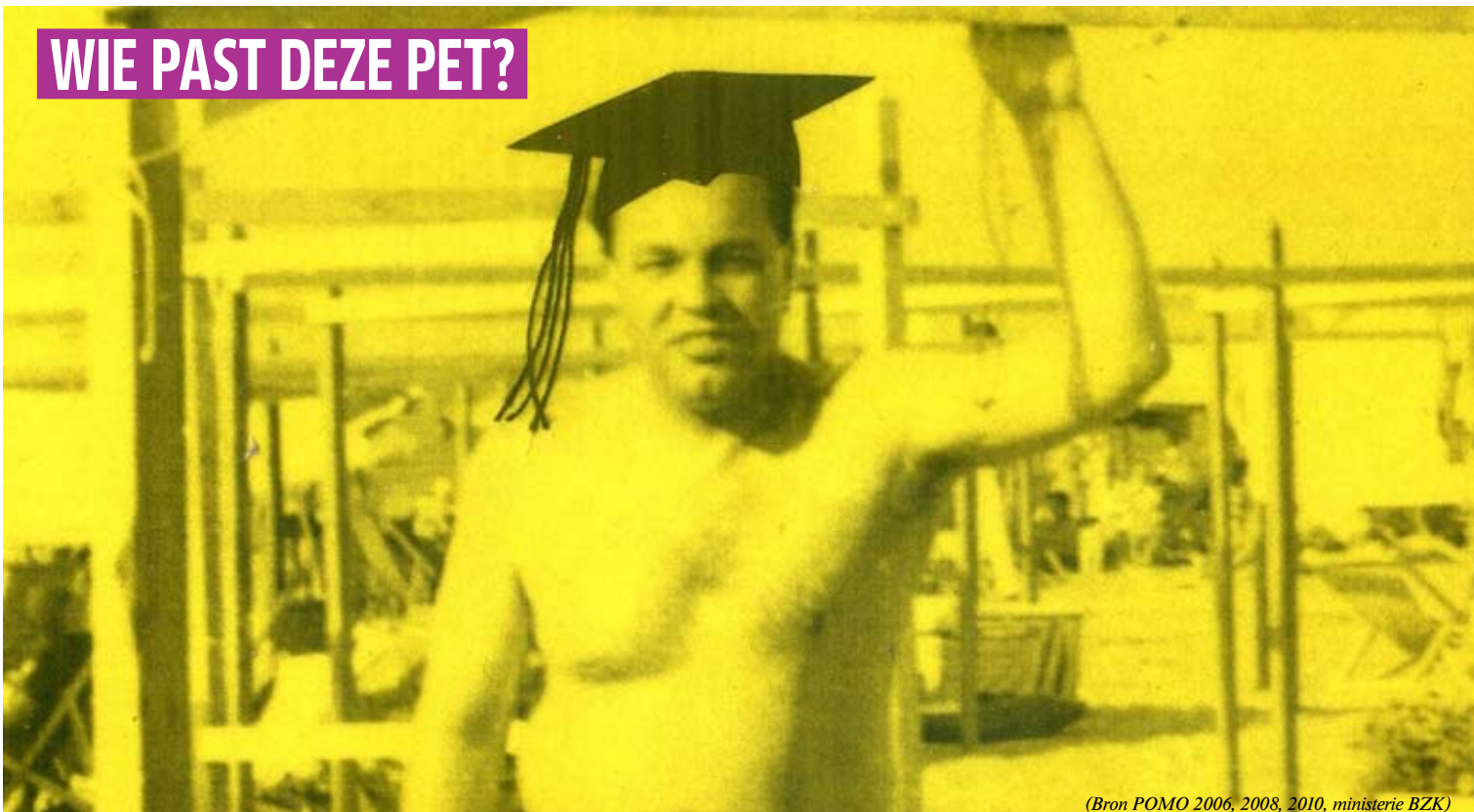
Vers afgestudeerd aan de WdKA en Artemis: Cerinte Hendriksma en Hannelise de Gier van Trend Spire. Naast trendadviezen op maat, maken ze ook stylingproducties. Blader naar p.9 om hun Sinterklaasscène te zien.

PROFIELN IS HET REDACTIONEEL ONAFHANKELIJKE INFORMATIE- EN OPINIEBLAD VAN DE HOGESCHOOL ROTTERDAM, BESTEMD VOOR ALLE STUDENTEN EN MEDEWERKERS VAN DE HOGESCHOOL EN GRATIS VERKRIJGBAAR OP ALLE LOCATIES. PROFIELEN VERSCHIJNT NEGENMAAL PER JAAR.

COLOFON Verschijningsdatum *Profielen* 91 1 november 2011 Hoofdredacteur Dorine van Namen Eindredacteur Esmé van der Molen Redactie Olmo Linthorst, Jos van Nierop, Darice de Cuba Medewerkers aan dit nummer Hoger Onderwijs Persbureau [HOP], Ernest van der Kwast, Jurgen van Raak, Sabine Schipper, Else Nugteren Redactieraad Japke-d Bouma, Jan van Heemst, Tessa Meeus, Ton Notten Foto's Levien Willemse, Timo Sorber, Trend Spire, Jos van Nierop Illustraties Annet Scholten, Tammo Schuringa, Jaap Rozema, Romy Maasdam Vormgeving MAGAZINESTUDIO.NL Evelien van Vugt, i.s.m. Maxime Biekmann Redactie-adres Museumpark 40, laagbouw bg, kamer ML 0.90. Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam. Telefoon (010) 794 45 75. Fax (010) 794 45 80, profielen@hro.nl. Open: ma. t/m vr. 10.00-17.00 uur Website www.profielen.hro.nl Advertenties (m.u.v. profijtjes) Via www.profielen.hro.nl Druk Efficiënta, Krimpen a/d IJssel Jaargang 22 ISSN 1385-6677 *Profielen* 92 verschijnt op 6 december HET IS VERBODEN ZONDER TOESTEMMING VAN DE HOOFDREDACTEUR ARTIKELN OF ILLUSTRATIES GEHEEL OF GEEDELTIELIJK OVER TE NEMEN. [Fotografie cover: Timo Sorber]



WIE PAST DEZE PET?



(Bron POMO 2006, 2008, 2010, ministerie BZK)

	2005	2007	2009
Bachelor	47,0 %	40,3 %	35,4 %
Master	45,5 %	52,0 %	55,2 %
PhD	3,6 %	4,8 %	7,7 %

OPLEIDINGSNIVEAU
HBO-DOCENTEN
(LANDELIJK)

BEELD: TAMMO SCHURINCA

STAATSSECRETARIS HALBEZIJLSTRA WIL DAT ALLE HBO-DOCENTEN IN 2020 EEN MASTERGRAAD HEBBEN OF ZIJN GEPROMOVEERD. Het Nederlandse hbo-docentencorps is te laagopgeleid, vindt hij, om vorm te geven aan het 'ambitieuze studieklimaat' dat het kabinet nastreeft. Zeker in internationaal opzicht steken we bleekjes af. Het onderwerp heeft al langere tijd de aandacht, en dat heeft geleid tot een snelle groei van het aantal masters met tien procent in vier jaar tijd.

Tot Zijlstra's aantreden lag de ambitie op zeventig procent. Maar die lat is nu omhoog gegaan naar tachtig procent masters in 2016 en honderd procent masters/PhD's in 2020. De Hogeschool Rotterdam kan haar mouwen opstropen om Zijlstra's doelen te halen, want op dit moment heeft nog maar vijftig procent van de HR-docenten een master.

Lees meer over dit onderwerp op p.24 en p.31

Elektrotechniek topper in ranglijst Elsevier

De Hogeschool Rotterdam staat op plaats elf van de hogescholenranglijst die weekblad Elsevier in oktober publiceerde. De beste hogescholen hebben naar verhouding de meeste opleidingen waar studenten bovengemiddeld tevreden zijn. Elsevier baseert zich op de uitkomsten van de in april afgenomen Nationale Studenten Enquête.

Opleiding	Totaalscore	Plaats t.o.v. totaal
Accountancy	6,7	13/18
Bedrijfseconomie	6,5	20/22
Bedrijfskundige informatica	6,7	9/14
Bouwkunde	6,6	5/16
Chemie	6,8	10/14
Civiele techniek	6,9	2/13
Commerciële economie	6,7	10/24
Communicatie	6,7	5/17
Cmd	6,8	3/9
Elektrotechniek	7,2	3/16
Financial services management	6,8	4/9
Fiscale economie	7,0	3/6
Fysiotherapie	6,9	4/10
Industrieel product ontwerpen	6,8	4/6
Informatica	6,7	13/20
International bus. & languages	6,6	13/17
International bus. & managem.	6,7	12/17
Management, economie & recht	6,5	16/20
Pabo Dordrecht	7,0	12/46
Pabo Rotterdam	6,9	16/46
Pedagogiek	6,7	5/13
Personeel & arbeid	6,6	21/25
Small business & retailmanag.	6,7	8/13
Sociaal pedagogische hulpverl.	6,7	15/21
Technische bedrijfskunde	6,8	7/15
Technische informatica	6,8	9/13
Vastgoed & makelaardij	6,6	5/6
Verpleegkunde	6,3	21/21
Werktuigbouwkunde	6,7	11/16

De lijst telt veertien (grote) hogescholen. Achter de HR eindigen Inholland, Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Utrecht.

verpleegkunde in de min

Op de HR doet vooral verpleegkunde het, net als vorig jaar, niet goed. Met een eindgemiddelde van 6,3 eindigt het op de 21-ste en laatste plaats. Vooral over het tijdig beschikking hebben over tentamenuitslagen (studenten geven daar gemiddeld een 4,5 voor) en de roosters (5,5) zijn studenten ontevreden.

Hans van der Moolen, sinds afgelopen voorjaar directeur van het instituut waar verpleegkunde onder valt (IVG), vermoedt dat hogerejaars in de enquête 'nog reageren vanuit de oude situatie'. Verpleegkunde is al zeker een jaar bezig met het verbeteren van zowel de inhoud van de opleiding als organisatie eromheen. 'Dat moet nog doorwerken', aldus Van der Moolen.

Vooraf op organisatorisch vlak moet het beter, stelt hij, en dat moet ook tot uitdrukking komen in de enquête van 2012. Van der Moolen: 'We hebben nu afspraken gemaakt over het tijdig aanleveren van gegevens aan de roosteraars. En we moeten elkaar meer aanspreken op het halen van deadlines. Onze docenten zijn echt wel gemotiveerd, maar vooral op de inhoud en wellicht wat minder op organisatie.'

Om de cijfers om te buigen is daarnaast besloten dat de onderwijsmanager zich fulltime gaat focussen op verpleegkunde; tot voor kort vervulde hij die functie ook voor een andere opleiding.

Uit gesprekken met docenten merkt de directeur dat 'het gevoel van urgentie heel nadrukkelijk aanwezig is'. Dat moet ook wel want over een jaar wordt de opleiding gevisiteerd. Van der Moolen: 'Nog los van de vergelijking met andere hogescholen moeten we het gewoon beter doen.'

elektrotechniek staat derde

Elektrotechniek doet het juist goed bij de studenten. Op basis van de studentenoordelen is de opleiding derde van Nederland. De organisatieonderdelen waar HR-studenten verpleegkunde ontevreden over zijn, doen het bij elektrotechniek juist goed. De opleiding krijgt een 6,9 voor 'uitslag binnen termijn' en een 7,3 voor de roosters.

Onderwijsmanager Emile van de Logt: 'Het belangrijkste is dat wij een zeer gemotiveerd docententeam hebben. Een aantal docenten is zelf bezig met een masterstudie. Zij weten dus goed dat deze onderwerpen voor studenten belangrijk zijn.' Elektrotechniek deed het al niet slecht, maar tijdens overleggen hebben de docenten vorig tegen elkaar gezegd dat het nog beter moet, vertelt Van de Logt. 'Vooral in kwartaal 4. Vanwege de herkansingen proberen we er dan voor te zorgen dat een tentamenuitslag al de dag erna bekend is. En bij de herkansingen in augustus geldt ongeveer hetzelfde.'

Ook het roosteren neemt de opleiding zeer serieus. Van de Logt: 'Als het conceptrooster er is, kijken we bijvoorbeeld meteen of het klopt.'

■ Jos van Nierop

KORT

E-scooterleerfabriek naar RDM Campus

E-scooterfabrikant QWIC en MAAS Leerfabrieken openen in oktober een E-scooterleerfabriek op RDM Campus: ESFA Rotterdam (Electric Scooter Factory).

Onderdelen worden samengevoegd tot elektrische scooters door mensen met enige afstand tot de arbeidsmarkt. 99 procent van de in Nederland verkochte elektrische scooters wordt geproduceerd buiten de EU, voornamelijk in Aziatische landen. QWIC kiest bewust voor de havenstad: 'Door te kiezen voor Rotterdam boeken we winst in efficiëntie, productkwaliteit én transportkosten', aldus directeur Michiel Hartman. ESFA Rotterdam wil 1000 tot 3000 elektrische QWIC scooters per jaar gaan assembleren en 25 deelnemers gaan opleiden.



FOTO: QWIC

Op de cover:
LEAL
'HOLLAND'S GOT TALENT'



FOTO: TIMO SORBER

FOTO: TIMO SORBER

Moeten we hem nog voorstellen, die leuke jongen op de cover? De kans is groot dat je deze Leal van Herwaarden al kent. Of uit de wandelgangen van de Kralingse Zoom, waar hij communicatie studeert, of van het tv-programma Holland's Got Talent. **Leal en zijn dansgroep Pop'arazzi schopten het tot de finale, waar maar liefst 2.532.000 (bron: Mediacourant) mensen naar keken.** Ze hoopten op een plek in de top 3, maar werden vierde. 'Tijdens het maken van de act dachten we aan twee dingen. We wilden onze creatieve kant laten zien, maar we realiseerden ons ook dat het een familieprogramma is waar veel kinderen naar kijken. Dat we slechts vierde werden, was een klap.' Inmiddels stopt Leal's telefoon niet met rinkelen en is hij over de teleurstelling heen. **Lees ons interview met hem op p.34.**

EERSTE KAMER
STEMT IN
MET
DIPLOMA-
REGISTER

BEGIN 2012 STAAT HET DIPLOMAREGISTER ONLINE. De Eerste Kamer heeft ingestemd met de database die de diploma's van alle Nederlanders gaat bevatten. Het register is bedoeld om diploma fraude te gaan. Werkgevers of onderwijsinstellingen die willen weten of iemand werkelijk een bepaald diploma heeft behaald, kunnen dat controleren in het diplomaregister. Ook enkele overheidsinstanties krijgen toegang. Zo kan het UWV opzoeken welke diploma's een werkzoekende precies heeft. **HOP**



FOTO: D66

D66'er
THOM DE GRAAF
naar HBO-raad

DE NIJMEEGSE BURGEMEESTER THOM DE GRAAF WORDT DE NIEUWE VOORZITTER VAN DE HBO-RAAD. DE VOORMALIGE POLITIEK LEIDER VAN D66 GAAT OP 1 FEBRUARI 2012 AAN DE SLAG. Het bestuur van de raad roemt zijn 'netwerk, innemende persoonlijkheid, strategisch inzicht en passie voor onderwijs en onderzoek'. Sinds dit jaar is De Graaf senator

voor D66 in de Eerste Kamer. Zijn eerste toespraak hield hij tijdens het debat over de langstudeerbeoete. 'Substantiële, extra investeringen in de kennis als grondstof van de door het kabinet zo relevant geachte kenniseconomie zijn er niet bij', aldus De Graaf. 'Die keuze is de onze niet, maar dat is de staatssecretaris genoegzaam bekend.' **HOP**

WANTED:
STOPCONTACTEN

FOTO: JOS VAN NIEROP



TIJDEN VERANDEREN. Vroegen studenten een paar jaar geleden nog vooral om meer computers, tegenwoordig vragen ze om stopcontacten. Steeds meer studenten zijn immers in het bezit van een laptop. 'Qua werkplekken en stopcontacten scoort de Hogeschool Rotterdam niet zo goed', stelde Niels Holswilder in de vergadering van de sgm (studentgeleding van de medezeggenschapsraad). Daarbij refereerde hij aan de meest recente uitkomsten van de Nationale Studenten Enquête waarbij de kwaliteit en beschikbaarheid van werkplekken op de HR inderdaad onder het landelijk gemiddelde scoren. Collegebestuurder Gerard van Drielen geeft aan dat in het Eneco-gebouw aan de Rochussenstraat, dat de HR over een jaar gaat gebruiken, volop contactdozen worden geplaatst. 'Daarnaast hebben we afgelopen zomer de restaurants op Museumpark en Kralingse Zoom heringericht en daarbij hebben we ook veel meer stopcontacten geplaatst.'

BELLENDEN
BACTERIËN

Studente lerarenopleiding Naomi Brouwer heeft de BOOMPrijs 2011 gewonnen met haar onderzoek Bellende bacteriën. Ze toonde aan dat op mobiele telefoons van mbo-leerlingen ziekteverwekkende bacteriën leven in hoeveelheden die de norm van de voedsel- en warenautoriteit overschrijden. Naomi heeft met haar onderzoek de microbiologie in het zonnetje gezet in het jaar dat de Nederlandse Vereniging voor Microbiologie haar 100-jarig bestaan viert, de Nederlandse microcanon uitkwam en er angst heerst voor antibiotica resistente bacteriën zoals EHEC.

STUDENTEN RIJKEN OP
SUM
VERGELIJKINGS-
SITE
STUDEREN IN HET
BUITENLAND

De vergelijkingen zijn gemaakt op basis van verschillende onderwerpen als kosten huisvesting, kosten levensonderhoud, stagevergoeding, collegegeld en zelfs de gemiddelde bierprijs. Voor studenten belangrijke informatie bij het maken van een keus om in het buitenland te gaan studeren of stage te lopen. www.sum.nl



CARTOON VAN JAAP ROZEMA, 4E JAARS ILLUSTRATIE AAN WILLEM DE KOONING ACADEMIE/HR

ALLE DOCENTEN EEN MASTER

CIJFERS:

0,8 Voor hbo-docenten is tenminste 59 uur en 0,8 procent van het jaarsalaris beschikbaar voor deskundigheidsbevordering.

6 Het onderwijs is goed voor ruim 6 procent van het totaal aantal banen in Nederland. Het hbo voor 8% daarvan.

78 Het onderwijspersoneel in het hbo is tevreden over de eigen baan (78%), maar minder tevreden over de eigen instelling (63%).

26.000 leraren hebben sinds 2008 een lerarenbeurs gekregen om een opleiding te volgen. 1712 van hen werken in het hbo.

50.000.000 is toegevoegd aan de rijksbegroting van 2012 voor de maatregelen uit de Strategische Agenda.

300.000.000 olopend tot €300 miljoen in 2016.

Klachten – wat te doen?

Waar kun je terecht als je ontevreden bent over de gang van zaken op je instituut?

Als er een lamp kapot is of als je computer niet goed werkt? Of als je je geïntimideerd of gediscrimineerd voelt?

Voor onderwijsinhoudelijke opmerkingen, vragen of klachten, moet je naar het instituut in kwestie. Voor ongewenst gedrag naar een vertrouwenspersoon en voor een kapotte lamp naar het centrale meldpunt op je eigen locatie. En voor klachten over financiën kun je terecht bij het studenten service center. Kortom: verschillende klachten, verschillende diensten, verschillende instituten en binnen die instituten en diensten soms ook verschillende plaatsen. Sinds kort is er één digitaal loket, het bureau klachten en geschillen (bkg). Met één druk op de knop word je naar het juiste telefoonnummer of e-mailadres van het juiste instituut of de juiste dienst geleid.

KLACHTEN WORDEN VERTROUWELIJK BEHANDELD EN PAS NA TOESTEMMING VAN DE KLAGER DOORGESTUURD.

klantvriendelijk

‘Er is geen sprake van nieuwe regelingen, maar alle regelingen zijn bij elkaar gebracht en gedigitaliseerd in Docbase met de bedoeling de klantvriendelijkheid te vergroten’, vertelt Karin den Boer, griffier van het bkg. ‘Klachten worden vertrouwelijk behandeld en pas na toestemming van de klager doorgestuurd naar andere belanghebbenden’, vult klachtenfunctionaris Digna Trimpe aan. ‘Slechts twee personen hebben toegang tot het systeem.’

één loket

Vorig jaar werden wijzigingen in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) van kracht. Daarin werd vastgelegd dat studenten die bezwaar willen maken, administratief beroep instellen of een klacht willen indienen tegen een besluit of gedraging dat moeten kunnen doen bij een ‘toegankelijke faciliteit’. Trimpe: ‘Die menen we hiermee te hebben gecreëerd. De regels en voorzieningen waren er natuurlijk al, maar met deze één-loket-functie is de gebruiksvriendelijkheid enorm toegenomen. Het was een kleine moeite om ook de medewerkers als doelgroep van het digitale systeem mee te nemen, zodat ook de weg voor medewerkers nu gemakkelijker te vinden is.’ ■ Dorine van Namen

Het digitale klachtenloket is tot stand gekomen door samenwerking van de diensten abz, fadi, hrs, p&o en vertegenwoordigers van de instituten.

<http://hint.hro.nl/page.html?ch=HNT&id=187802>, of zoek op Hint op ‘Klachten – wat te doen?’



FOTO: LEVIEN WILLEMSE



COLUMN
JURGEN VAN RAAK

HERFST

ACH JA, DE HERFST.... Seizoen van vallend blad, stoofpotjes, regenpakken, bokbier, depressies en wild op de menukaart. Maar sinds kort ook het seizoen van de Autumn School, onderdeel van Studiesucces, het project waar de HR goede sier mee maakt in hbo-land en in de vaderlandse pers. Vooral de startgesprekken kregen bijzonder positieve kritieken. In *de Volkskrant*, op *TV Rijnmond* en natuurlijk op de website van de hogeschool zelf wordt de HR ‘een lichtend voorbeeld voor het hoger onderwijs’ genoemd. En dan de kop: **‘Startgesprek kan uitval van studenten flink verminderen.’** En verder gaat het als volgt: ‘Alle nieuwe studenten aan de Hogeschool Rotterdam voeren een startgesprek met hun toekomstige studieloopbaancoach (slc). Dat is een soort van sollicitatiegesprek; het gaat over motivatie, reisafstand en competenties als plannen en samenwerken, maar iedereen wordt aangenomen.’

En dat vind ik toch wel een puntje... Want zelfs studenten die op basis van het startgesprek helemaal niet geschikt blijken, móeten we aannemen. Sterker nog: die zijn dan al aangenomen!

Ook het streven om aankomende studenten aan hun toekomstige studieloopbaancoach te koppelen is nobel, maar in de praktijk vinden we het veel belangrijker dat iedereen die komt opdagen ook werkelijk zo’n gesprek voert, met een slc of een willekeurige andere docent. *Speaking of* ‘iedereen die komt opdagen’: wat doe je met aanmelders die niet op hun startgesprek verschijnen? Of met aanmelders die terloops mededelen dat ze ‘nog wel ff’ het 21+ examen moeten doen om toelaatbaar te zijn of die doodleuk zeggen niet te verwachten hun havo/vwo/mbo-diploma te gaan halen. Of met studenten die zich na de start van het schooljaar pas inschrijven of vroeg in het jaar switchen? Want die hebben sowieso een uitgebreid kennismakinggesprek met hun slc. Doen we dat dan voor de vorm nog eens dunnetjes over?

Maar staatssecretaris van Onderwijs Halbe Zijlstra, zou staatssecretaris van Onderwijs Halbe Zijlstra niet zijn als hij de oplossing niet zou hebben: De uiterste aanmelddatum voor een studie wordt vervroegd van 1 oktober naar 1 mei. Right! **Ik ben alleen wel erg benieuwd welke uitwerking dat gaat hebben op de aanmeldingscijfers...**

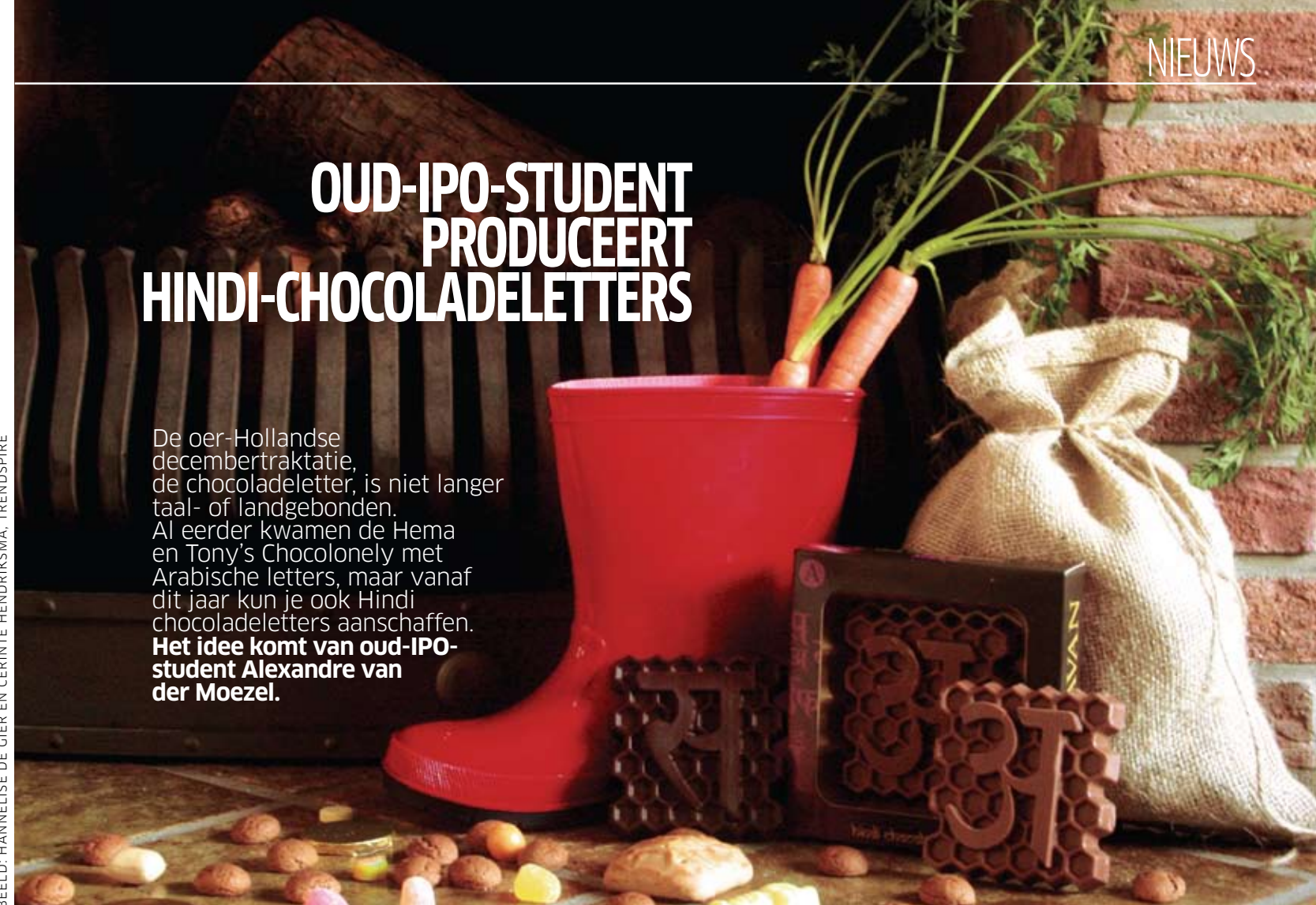
Dus ja, een mooi succes voor de HR. Het feit dat studenten al vroeg binding voelen en dat ze zichzelf niet als nummer zien binnen zo’n grote hogeschool lijkt me zeker een factor in hun studiesucces. Maar zullen we niet eerst even onderzoeken of het startgesprek de uitval kán verminderen of daadwerkelijk dóet, voordat we de keuzeperiode van onze aankomende studenten met vijf maanden verkorten? ■

Jurgen van Raak is docent Engels bij CMI (Instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie) en volgt de masteropleiding leren & innoveren van de HR.

OUD-IPO-STUDENT PRODUCEERT HINDI-CHOCOLADELETTERS

De oer-Hollandse decembertraktatie, de chocoladeletter, is niet langer taal- of landgebonden. Al eerder kwamen de Hema en Tony's Chocolonely met Arabische letters, maar vanaf dit jaar kun je ook Hindi chocoladeletters aanschaffen. **Het idee komt van oud-IPO-student Alexandre van der Moezel.**

BEELD: HANNELISE DE GIER EN CERINTE HENDRIKSMÁ, TRENDSPiRE



‘HET PLAN OM CHOCOLADELETTERS IN HET HINDI TE MAKEN HEEFT ZO’N TIEN JAAR DOOR MIJN HOOFD GESPOOKT’, ZEGT ALEXANDRE VAN DER MOEZEL. Hij reisde in 2000 op de fiets door India en ontdekte in Bangalore een winkeltje waar ze suikerbeestjes verkochten: ‘Precies dezelfde suikerdieren die wij altijd met Sinterklaas krijgen. Toen dacht ik: ze moeten hier ook chocoladeletters gaan verkopen.’

Hij heeft de afgelopen jaren Hindi geleerd en tijdens zijn studie industrieel product ontwerpen (IPO) aan de HR serieuze plannen gemaakt om zijn droom te verwezenlijken: ‘Ik wil graag terug naar India, niet als toerist maar als ondernemer. Dat lijkt met mijn bedrijf Vrindavan te gaan lukken.’

DIWALI

De letters zijn niet alleen gemaakt voor Sinterklaas, maar juist ook voor twee Hindoestaanse feestdagen: Raksha bandhan, een feest in augustus waar broers en zussen elkaar verrassen met een armbandje en zoetheid. En ook het lichtjesfeest Diwali in oktober is een mooie gelegenheid om de chocoladeletters te kopen.

‘In Nederland beginnen er al heel wat winkels belangstelling te tonen voor de letters en ook in India hebben we positieve

reacties gekregen op onze *samples*’, vertelt Van der Moezel. ‘Voor Hindostanen hebben de letters ook een educatieve waarde. Jongeren komen steeds minder in aanraking met het Hindi. Door de chocoladeletters worden ze herinnerd aan de taal van hun voorouders.’

DUURZAAM KEURMERK

Samen met Wrienda Baboeram en Revinh Ramnandanlall is Van der Moezel hard aan het werk om de Hindi chocoladeletters tot een succes te maken. Hij doet alles zelf: van het verpakingsontwerp tot aan de verkoop en het ontwerp van de chocoladeletters. Sinds augustus zijn de Hindi letters A en S op de markt, maar binnenkort volgen er meer. ‘De eerste productie heb ik voor het grootste deel zelf gefinancierd. Nu blijkt dat er belangstelling voor is, kunnen we ook de rest van het Hindi alfabet gaan maken.’

Vrindavan gebruikt chocolade die UTZ-gecertificeerd is. UTZ is een keurmerk voor duurzame producten. ‘Samen met de stichting achter het keurmerk willen we ervoor zorgen dat de cacao voor onze letters vanaf volgend jaar van plantages in Zuid-India komt. Ik wil er zelfs voor zorgen dat er op den duur ook allerlei andere chocoladeproducenten Indiase cacao gaan gebruiken.’ ■ Else Nugteren

Een magere 5,8 scoort de HR in de *Elsevier* voor het onderwerp 'cijfers binnen termijn'. Waarom leveren docenten hun cijfers niet gewoon altijd op tijd in? Simpele vraag, simpel antwoord: Nakijken is in meerdere opzichten rotwerk.

500 tentamens nakijken met twee docenten

ILLUSTRATIE: ROMY MAASDAM, STUDENT WdKA

EEN STUDENT BLIJ MAKEN IS BEST EENVOUDIG. ROOSTERS OP TIJD, niet alle dagen voor één uurtje naar school, duidelijk zijn over de tentamenstof, en: cijfers op tijd inleveren. Dat weten ze ook aan de top van de Hogeschool Rotterdam, waar ze de studentenenquêtes (zie kader) goed in de gaten houden. 'En daaruit blijkt dat studenten hier niet tevreden over zijn', weet Jan Roelof, bestuurslid van de hogeschool. Studenten die we voor dit artikel spraken, weten vrijwel allemaal hoe lang de inlevertermijn van tentamens (en verslagen zijn ook tentamens) officieel is. 'Het resultaat van een tentamen moet bekend worden gemaakt **ten hoogste drie weken** na het afnemen ervan (studentenvakanties tellen niet mee)', zo staat in de Hogeschoolgids.

De inlevertermijn is vooral belangrijk als je nog een herkansing moet maken, zegt een groepje mwd-studenten (maatschappelijk werk en dienstverlening) in de kantine van Museumplein. 'Vorig jaar kregen we de uitslag een keer één dag voor de herkansing.' Belangrijk, inderdaad, zegt Joey van de lerarenopleiding maatschappijleer, maar prima geregeld. 'En als docenten niet op tijd zijn, sturen ze ons een mailtje.' Communicatie daarover, zeggen vrijwel alle studenten, is erg belangrijk.

EXTREME WERKDruk

De meeste docenten vinden nakijkwerk niet echt leuk. Bovendien komt het in golven. Een hele periode niets en dan ineens, aan het eind, een stapel verslagen of tentamens die zo snel mogelijk becijferd moet worden. Een typisch geval van piekbelasting waar je wel iets aan

kunt doen, maar die ook gewoon bij het werk hoort. De extreme werkdruk die een stapel tentamens kan opleveren, ervaren managementdocent Suzanne Suijkerbuijk vorig jaar: tussen de vijf- en zeshonderd tentamens met open vragen, na te kijken door twee docenten. 'We hebben het op drie klassen na gehaald om de cijfers op tijd in te leveren', vertelt Suijkerbuijk, de enige docent die ons vertelt over *te laat* inleveren. 'Maar na het nakijken was de inzage achteraf ook een grote ramp. Zoveel studenten, ze stonden tot buiten de collegezaal, ik heb er nog een burn-out van.'

'OOK DE INZAGE WAS EEN RAMP. STUDENTEN STONDEN TOT BUITEN DE COLLEGEZAAL. IK HEB ER NOG EEN BURN-OUT VAN.'

'Een onderwijskundige vroeg ons na dit drama wat we nu eigenlijk met de toets wilden bereiken. Het is een eerstejaarsvak, puur theorie, dus kennis en inzicht. Nou, dat kan ook prima met multiple choice.' En dat is hoe Suijkerbuijk en haar collega's het dit jaar aanpakken. Suijkerbuijk geeft ook een praktisch keuzevak, waarvoor studenten aan het eind van het schooljaar allemaal een verslag moeten inleveren. 'Als iedereen zijn verslag inlevert, moet ik er in mijn eentje driehonderd nakijken. Per verslag krijg ik een kwartier nakijktijd en met een strakke checklist erbij doe ik er ook echt niet langer over. Het enige lichtpuntje is dat niet iedereen inlevert.'

DIGITAAL TOETSEN

Bestuurslid Jan Roelof zou zeggen: diversifiëren, spreiden en digitaliseren. 'Tentamens nakijken kan als heel belastend ervaren worden. Ik vind dat je als professional moet nadenken over hoe je die werkdruk zelf kunt verminderen. Daarvoor heb je tal van opties.' Hij noemt als voorbeeld het digitaal toetscentrum op de Kralingse Zoom, waar studenten toetsen op de computer kunnen maken, maar ook op Museumplein en op het Academieplein lopen pilots met digitaal toetsen. 'Daaruit blijkt dat met digitaal toetsen veel meer kan dan alleen meerkeuzevragen invullen. Je kunt er bijvoorbeeld ook diagnostische toetsen maken.' Jan Roelof benadrukt dat je ook niet alles kunt digitaliseren. 'Er blijven werkstukken en er blijven afstudeerprojecten, maar het is één van de middelen.'

DE NAKIJKTERMIJN WORDT ONDERWERP IN HET BEOORDELINGSGESPREK.

KLEINE BEETJES

En wat kun je als student doen? Nakijken blijft voor studenten afwachten. Je kunt natuurlijk wel bij de docent lobbyen voor meer kleine toetsen en meer spreiding. Daar kun je ook als student van profiteren: niet meer alle stof in één keer leren, maar steeds een stukje. Maar, waarschuwt Jan Roelof terecht, trap als docent dan niet in de val van je eigen enthousiasme. 'Het gebeurt namelijk dat docenten besluiten een tussentoets

EEN 5,8 VOOR 'CIJFERS BINNEN TERMIJN'

Studenten zijn gemiddeld maar matig enthousiast over het terugkrijgen van cijfers op de hogeschool, blijkt uit het themanummer dat *Elsevier* in oktober publiceerde. Op het onderwerp 'cijfers binnen termijn' scoren zeven van de 29 onderzochte opleidingen een onvoldoende, met als hekkeluiters personeel en arbeid (een 4,7) en verpleegkunde (4,5). De andere opleidingen zweven rond een zesje, met als positieve uitschieter een zeven voor de opleiding fysiotherapie. Gemiddeld haalt de hogeschool een 5,8.

te geven zonder de eindtoets korter te maken. En dan wordt de werkdruk per saldo alleen maar hoger.' Rond de periode dat deze *Profielen* bij de drukker ligt, hebben Jan Roelof en zijn collega-bestuursleden gesprekken met de directeurs van instituten. Dan zal het ook weer gaan over de vraag of directeurs ervoor hebben gezorgd dat docenten hun cijfers vaker op tijd inleveren.

Om wat meer druk op de ketel te zetten, kondigde het college van bestuur vorig jaar aan dat de nakijktermijn onderwerp wordt in het beoordelingsgesprek van docenten. Te laat inleveren kan dan consequenties hebben, bijvoorbeeld in het wel of niet toekennen van een salarisverhoging. Tot nog toe is dat niet gebeurd. De eerste ronde van deze beoordelingsgesprekken zal dit najaar plaatsvinden. ■ *Olmo Linthorst*

BOETE

Een andere Rotterdamse onderwijsinstelling pakt het nog drastischer aan: wie op de Erasmus School of Economics de nakijktermijn van drie weken overschrijdt, krijgt een boete op het budget van zijn sectie. Eind vorig schooljaar moest de sectie marketing als eerste deze boete van 2.500 euro betalen.

VAN BRUSSEL NAAR ROTTERDAM VOOR DE CMR



FOTO: JOS VAN NIEROP

VERGADEREN EN RAPPORTEN DOORLEZEN, en dat over allerlei zaken die spelen op de Hogeschool Rotterdam. De gemiddelde student besteedt er zijn tijd niet aan. Stef Rozemeijer (derdejaars small business) wel. Voor zijn werkzaamheden in de cmr (centrale medezeggenschapsraad) onderbreekt hij zelfs wekelijks zijn stage in Brussel.

AL EERDER ZAT HIJ IN DE INSTITUUTSMEDEZEGGENSCHAPSRAAD, MAAR SINDS DIT STUDIEJAAR MAAKT STEF OOK DEEL UIT VAN DE CMR die zo'n beetje elke maandagmiddag bij elkaar komt. Stef loopt doordeweeks echter ook stage. Niet in Crooswijk of Delfshaven, maar in Brussel waar hij tijdelijk woont. Omdat zowel Stef als zijn werkgever het raadswerk belangrijk vinden, krijgt de stagiair elke maandag 'vrij' om naar Rotterdam te reizen.

Waarom kies je daarvoor?

'Vanwege het belang dat ik hecht aan de cmr en aan inspraak. Ik heb altijd al graag willen meepraten over dat wat mij aangaat. Mijn mentaliteit is: niet denken of klagen, maar doen. Bovendien is een hogeschool geen commercieel bedrijf. Er gaat veel overheidsgeld naartoe, over de besteding van dat geld moet democratisch worden beslist. Daarom zijn medezeggenschapsraden in het leven geroepen. De raden beslissen mee waar het geld naar toe gaat. Daarnaast toetsen zij het hogeschoolbeleid.'

Waar loop je stage in Brussel?

'Bij het taalreisbureau Easy Languages, dat educatie met reizen combineert. We verzorgen volledige semesters waarbij studenten een taal kunnen leren maar we hebben ook kortere cursussen voor volwassenen en kinderen. De essentie is steeds dat je het best een taal leert in het land waar die taal gesproken wordt. Ik ben onder andere bezig met het schrijven van een marketingplan over hoe wij komend jaar de Nederlandse markt zullen veroveren. Mijn stage loopt tot januari. Dat is langer dan normaal omdat ik nu dus maar vier dagen per week werk.'

En niet op maandag...

'Er zijn bij de sgm (studentengeleding van de cmr, red.) al zoveel studenten uitgevallen omdat de instituutdirecties hen niet vrij roosterden. Ik vond het belangrijk om dat op te vullen, ik offer mij graag op. In december zijn de medezeggenschapsraadverkiezingen. Het is belangrijk dat zoveel mogelijk studenten zich dan verkiesbaar stellen. En het opkomstpercentage

bij de verkiezingen moet natuurlijk omhoog, al is dat moeilijk. Studenten moeten in ieder geval weten wat de raden zijn en waarom het belangrijk is om erin te participeren.'

▣ *Jos van Nierop*

AFGEHAAKT VANWEGE MINOR

Vier studentleden hebben onlangs moeten afhaken als cmr-lid omdat ze vanwege hun minor op maandagen, de cmr-overlegdag, niet aanwezig konden zijn. De cmr pleit voor een vervangende minor voor zulke studenten. Collegelid Gerard van Drielen: 'Er zijn afspraken: de instituten moeten in deze gevallen voor een oplossing zorgen zodat studenten raadswerk kunnen doen.'



BEELD: ANNET SCHOLTEN

Vrijdagmiddag 12.10 uur. Elf eerstejaars pedagogiek volgen de les Kijken naar kinderen. Dat het bijna weekend is en de zon schijnt, doet niks af aan hun aandacht. Als zij dit kwartaal hun tentamens halen, mogen ze door naar het tweede jaar. En bovendien, praten over kinderen vinden deze studententent hartstikke leuk.

De les is al tien minuten bezig als twee studenten opgewonden binnenvallen. 'Sorry hoor', zegt Fatma. 'Maar we werden bij de tram door een stuk of twintig ganzen aangevallen. Van die witte, met rode ogen.' 'Ga snel zitten', zegt docente Madeleine Meurs. 'Dan gaan we van de ganzen weer naar blauwe plekken en broekplassen, en wat dit soort signalen je kan vertellen.'

De aandacht is gelijk terug bij de les. Vandaag gaat het over observeren, signaleren, analyseren en diagnosticeren. De eerste drie competenties horen echt thuis bij een hbo-pedagoog. Alleen het diagnosticeren niet. Dat is het domein van de wetenschap. De groep van elf eerstejaars bestaat enkel uit meisjes, allemaal afkomstig van het mbo. Wat betreft praktijkervaring hebben ze een flinke voorgrond op andere instromers. Daarom krijgen ze de kans een jaar over te slaan. Het eerste kwartaal krijgen ze veel theorievakken. Als ze daarvoor slagen, mogen ze vanaf het tweede kwartaal door naar het tweede jaar. Zo niet, dan blijven ze eerstejaars. Volgens de statistieken zal ongeveer de helft van deze klas straks doorstromen.

'MAMA IS TOCH NIET BOOS?'

Misschien dat de sfeer daarom wel zo coöperatief is. Iedereen let op en praat mee. Wat ook helpt, is dat de studenten uit ervaring kunnen meepraten over het onderwerp. Zo vertelt een van hen over een jongetje dat steeds als hij iets ondeugends deed 'mama is toch

niet boos?' zei. Dat viel op. En juist dan moet een pedagoog alert zijn, leert Meurs haar klas. Tegelijkertijd staat ze lang stil bij de waarde van professionele observaties. De klas krijgt een filmpje te zien met twee basketbalteams. De opdracht is tellen hoe vaak het witte team de bal overspeelt. Tien keer, zegt de een. Nee, elf keer. Het was vijftien keer, vertelt Meurs. 'Maar hebben jullie de dansende gorilla wel gezien?' Op het filmpje - een bekend experiment uit de psychologie - loopt een *moonwalkende* gorilla tussen de basketballers door, maar je ziet het niet omdat je de opdracht hebt ergens anders op te letten. 'Als je dus gefocust bent op bepaald gedrag, is de kans groot dat je andere dingen *niet* ziet. Bovendien zijn de bevindingen van wat je wél in kaart hebt gebracht niet honderd procent betrouwbaar. Iedereen is subjectief en heeft blinde vlekken. Door met meerdere professionals te observeren kun je dat voor een deel ondervangen', aldus de docente.

Daarna worden de studenten door Meurs onderhouden over privacybescherming en waarom dat zo belangrijk is 'Stel, je bent een avondje uit, je drinkt wat en je vriendin zet een zogenaamd 'leuke' foto van jou op Facebook. Dát vind je al erg. In je werk gaat het straks over echte levens. Wees daar zorgvuldig mee.' Met het vertonen een videofragment als huiswerkopdracht, stopt de les. En kan Fatma eindelijk haar verhaal over de enge ganzen aan haar klasgenoten kwijt. ▣ *Esmé van der Molen*

INTERVIEW

**ECONOOM IVO ARNOLD
OVER DE SCHULDENCRISIS**

*Gisteren Griekenland, vandaag Italië
en morgen misschien de hele eurozone:
De schulden crisis sleept Europa van
het ene naar het andere dieptepunt.
Ivo Arnold, hoogleraar aan
de Erasmus School of Economics
en Nyenrode: 'Het is heel moeilijk
om optimistisch te blijven.'*



ECONOOM **IVO ARNOLD**



**'WE ZIJN ALLEMAAL
VERANTWOORDELIJK'**

Tekst **Sabine Schipper** Fotografie **Levien Willemse**

'DAT HET OP DEZE EXPLOSIEVE MANIER ZOU MISGAAN, HEBBEN WEINIGEN VOORSPELD.'

ZIJN DIT MOOIE TIJDEN VOOR ECONOMEN, NET ZOALS METEOROLOGEN LIKKEBAARDEN BIJ EEN GROTE STORM?

'Ja, absoluut. Economisch gezien is het heel boeiend, hoe triest het ook is voor de mensen die het treft. Normaal ben je als econoom heel abstract bezig met theorieën en gegevens, nu speelt het allemaal *real time*. Er komen onderliggende problemen in het systeem naar boven. Bijvoorbeeld het uit elkaar lopen van de economieën van de landen in de eurozone, de problemen met hun begrotingsdiscipline en de instabiliteit van de financiële sector. Tien, twintig jaar geleden schreven economen er al over.'

OVERTREFT HET UW STOUTSTE VERWACHTINGEN?

'Dat het op deze explosieve manier zou misgaan, met eerst de kredietcrisis in de VS en nu de Europese schulden crisis, hebben weinigen voorspeld. Dat is verbazingwekkend. Het begon met wat kleine landjes, Griekenland, Ierland, Portugal. **Dan denk je nog: Dat loopt wel los, de eurozone is zo groot.** Maar toen sloeg in juni de vlam in de pan bij Spanje en Italië. Dat was echt het keerpunt. Bij Italië kun je niet meer zeggen: "We lossen het wel op met een fondsje." Dan gaat het opeens om de kern van de eurozone.'

HOE KON HET ZOVER KOMEN?

'Na de invoering van de euro ging het allemaal heel voorspoedig met Europa. Alle landen leenden tegen lage rentes, de economieën groeiden als kool. **Toen heeft men niet de juiste stappen genomen op het gebied van overheidsfinanciën,** de concurrentiekracht van de Zuid-Europese economieën en het weerbaar maken van de financiële sector voor schokken van deze omvang. Er zitten weeffouten in het economische systeem die eruit moeten. Tien jaar geleden zag niemand de noodzaak van hervormingen, nu moet het in de meest extreme omstandigheden alsnog gebeuren.'

WIJ SCHILDEREN DE GRIEKEN AF ALS DE GROTE SCHULDIGEN. IS DAT TERECHT?

'We zijn allemaal verantwoordelijk. In de eerste vijf jaar na de euro is er door de Europese Centrale Bank een heel laag rentebeleid gevoerd om de kwakkelende Duitse economie uit het slop te halen. Die rente joeg de huizenmarkt in Ierland en Spanje gigantisch omhoog. Goedkoop lenen waren die mensen niet gewend. 'Kijk, als de DSB een lening verstrekt aan een consument die het niet begrijpt, dan is de DSB de boef. Maar als Nederlandse banken leningen verstrekken aan Griekenland, dan is Griekenland de boef. Daar kun je vraagtekens bij zetten. **Natuurlijk is ook er ook veel misgegaan**

in Griekenland. Politici kochten stemmen door mensen baantjes te geven in staatsbedrijven. Er is een gigantische publieke sector met ambtenaren die niet zo productief zijn, maar wel betaald krijgen.'

KOMT HET NOG GOED MET DE EUROZONE?

'In Duitsland, Nederland en Finland denken veel mensen: Waarom moeten wij betalen voor het slechte beleid in andere landen? Het is voor politici in die landen moeilijk uit te leggen dat ook wij baat hebben bij de Europese Unie en de vrijhandel, en dat we er niet beter van worden als we de euro opgeven. **De eurozone is voor handelsnatie Nederland enorm lucratief geweest.**

'DE EUROZONE IS VOOR HANDELSNATIE NEDERLAND ENORM LUCRATIEF GEWEEST.'

Alleen is dat moeilijker meetbaar dan die smak geld die in een klap richting een noodfonds voor Griekenland moet, "van onze belastingcenten". Het is ontzettend lastig dat je juist in deze situatie met zulke grote problemen en zo weinig onderling vertrouwen de grote sprong voorwaarts moet maken en moet zeggen: "We hebben één munt, maar nu moeten we ervoor zorgen dat de economieën en vooral het begrotingsbeleid op elkaar zijn afgestemd." 'Als we de euro verruilen voor ieder een eigen munt en wisselkoers, zet je een enorme stap terug. De Fransen zullen zeggen: "Als de Spaanse en Italiaanse wijn veel goedkoper is, dan sluiten we gewoon onze grenzen voor hun producten." Dan kun je de vrijhandel op je buik schrijven. En dat is voor niemand goed.'

WAT IS DAN WEL DE JUISTE OPLOSSING?

'Het is in deze tijden heel moeilijk om optimistisch te blijven. De enige oplossing is dat Noord bereid is weer te investeren in Zuid. Alleen daarmee krijgen we de economie aan de gang. Het is een wederzijds belang. De afgelopen jaren is er heel veel geld van Noord- naar Zuid-Europa gestroomd, maar dat is gebruikt om de Griekse, niet erg productieve, ambtenaren te betalen of om de zeepbellen in de huizenmarkten in Spanje en Ierland aan te jagen. We hebben eigenlijk opnieuw een kapitaalstroom nodig van Noord naar Zuid, maar nu voor de juiste dingen; investeringen die lonen op de lange termijn.'

WAT BETEKENEN DE SCHULDENCRISIS EN DE ECONOMISCHE PROBLEMEN VOOR EUROPEANEN IN DE TOEKOMST? IN CHINA WERKEN MENSEN 100 UUR PER WEEK, MOETEN WIJ DAT OOK GAAN DOEN?

'Naarmate economieën rijker worden, willen mensen meer vrije tijd in plaats van nog meer geld. Dat is een keuze. Misschien dat onze economie wat minder snel groeit dan de Chinese, maar daarmee komt onze welvaart niet meteen in gevaar. We hebben in Nederland natuurlijk wel met de vergrijzing te maken. Minder werkende mensen moeten de hoge kosten van de grote groep senioren gaan betalen. We moeten

daardoor wel meer, of slimmer, gaan werken. Als je per se op je zestigste wilt stoppen met werken, spaar dan zelf en consumeer wat minder. Neem je verantwoordelijkheid, want collectieve voorzieningen zullen steeds minder riant worden.'

HOE ZORGEN STUDENTEN ERVOOR DAT ZE ZO MIN MOGELIJK LAST HEBBEN VAN DE ECONOMISCHE PROBLEMEN?

'De jeugdwerkloosheid in Zuid-Europese landen is enorm. De arbeidsmarkt zit daar 'op slot'. Oudere mensen hebben een baan met ontzettend goede ontslagbescherming en nieuwelingen komen er niet tussen. In Nederland hebben we dat probleem gelukkig in veel mindere mate. Voor studenten is het belangrijk om een vloeiende overgang naar de arbeidsmarkt te hebben. De uitdaging is om ondanks de druk om sneller te studeren er ook dingen naast te blijven doen die goed zijn voor je cv. Dan heb je een streepje voor.'

'ALS WE DE EURO VERRUILLEN VOOR IEDER EEN EIGEN MUNT, ZET JE EEN ENORME STAP TERUG.'

WAT VINDT U VAN DE MANIER WAAROP DIT KABINET DE CRISIS AANPAKT?

'Om te beginnen moeten de bewindslieden zich niet meer zo negatief uitlaten over Europa, daar los je niks mee op. Het kabinet heeft daarnaast aangekondigd dat ze nog eens vijf miljard extra wil bezuinigen als de economie tegenvalt. Dat lijkt me niet verstandig. Het risico van extra bezuinigingen is dat je de boel verergert en het vertrouwen van consumenten en bedrijven helemaal verdwijnt. **Onze overheidsfinanciën zijn gezond genoeg,** onze geloofwaardigheid op de financiële markten is uitstekend. We willen roomser dan de paus zijn. We zullen echt niet zo gauw in een situatie komen zoals Grie-

kenland of Italië. Ook een tweede wereldwijde recessie kunnen we doorstaan zonder extra bezuinigingen.'

DIE TWEEDE RECESSIE, OF DOUBLE DIP, IS DIE ER AL?

'Dat zou goed kunnen, alleen dat kun je pas achteraf vaststellen. We zijn eigenlijk nooit helemaal uit de eerste recessie gekomen. De grote vraag is hoe we de economie weer kunnen stimuleren. De 'ouderwetse' Keynesiaanse manier van geld in de economie pompen is gezien de financiële situatie van overheden niet haalbaar. Maar we moeten wel geld blijven uitgeven, liefst aan projecten die over vijf of tien jaar rendement hebben.'

'INVESTEER. HET ZOU DOODZONDE ZIJN ALS DIE NIEUWE KUIP ER NIET ZOU KOMEN.'

ROTTERDAM ZAL VEEL LAST VAN DE BEZUINIGINGEN KRIJGEN ALS STAD MET RELATIEF VEEL KANSARME BEWONERS EN LAAGOPGELEIDEN. WAT ADVISEERT U DE GEMEENTE?

'Ik zou zeggen: Investeer. Het zou doodzonde zijn als die nieuwe Kuip er niet zou komen. De eerste Kuip is ook tijdens de Grote Depressie (economische crisis in de jaren dertig van de 20e eeuw, red.) gebouwd. Het kost ontzettend veel geld, maar kijk naar de banen die het oplevert en de ontwikkeling van stedelijke gebieden. Dat uikeringen magerder zijn en lonen niet groeien, is heel naar voor mensen met een kleine beurs, maar uiteindelijk moet de dynamiek vanuit investeringen komen. Denk groot, kijk vooruit.' ■

Dit gesprek vond eind september plaats. Daardoor is het mogelijk dat belangrijke actuele ontwikkelingen niet zijn meegenomen.

Beats010 6000 HR-partypeople in Ahoy

Tekst: **Esmé van der Molen**

Het hogeschoolfeest Beats010 promoveerde dit jaar naar de eredivisie in partyland. Een grote hogeschool heeft een groot feest, en daarom werd de Maassilo verruild voor Ahoy. Niet 4000 maar 6000 studenten konden erin. Het feest werd tot het laatste kaartje uitverkocht, op internet gingen de tickets zelfs voor grote bedragen van de hand. En toen kon het eindelijk los gaan. Fotografie-studenten Erik Flohr en Milan Boonstra waren erbij en maakten hun eigen ooggetuigenverslag.



Bekijk
alle partypics op
[WWW.
PROFIELEN.
HRO.NL](http://WWW.PROFIELEN.HRO.NL)



Glanzende haren, drank en zweet

fotografie: **Milan Boonstra**



BEKIJK
alle partypics van
Milan op
WWW.
profielen.hro.nl



MILAN BOONSTRA (26) **Derdejaars digitale fotografie, Willem de Kooning Academie**

De meeste mensen maken zich mooi als ze uitgaan. Maar student en fotograaf Milan Boonstra vindt al die shiny, happy people niet zo interessant. Hij pakt zijn camera pas als de avond al een beetje op weg is, en de partygangers ook. Op zijn foto's zie je hoge hakken en mooie benen, maar ook de zwalkende pas. Je ziet glanzende haren en goede outfits, maar pas nadat drank, zweet, zoenen en drugs hun ding hebben gedaan.

Kon je op Beats010 jouw soort foto's maken?

'Dat was lastig. Normaalgesproken kan ik rustig mijn gang gaan. Maar als ik tijdens Beats010 mijn camera tevoorschijn haalde, sprongen er allerlei mensen voor mijn neus. Er werd op mijn schouder getikt en zelfs vanuit de zaal naar me geroepen; zó graag wilden mensen gefotografeerd worden. Maar ik ben niet

op zoek naar van die geposeerde plaatjes.'

Waarom eigenlijk niet?

'Ik denk dat het interessanter is om te kijken naar iemand die zich wat meer laat gaan. Dan krijg je écht iets te zien. Het perfecte plaatje, zoals iemand zichzelf graag in de spiegel ziet, vertelt maar heel weinig over die persoon.'

Laat je je bij deze manier van fotograferen nog inspireren door iets of iemand?

'Nee, eigenlijk niet. Ik probeer gewoon mijn eigen ding te ontdekken.'

Meer zien van Milan? Kijk op www.milanboonstra.com



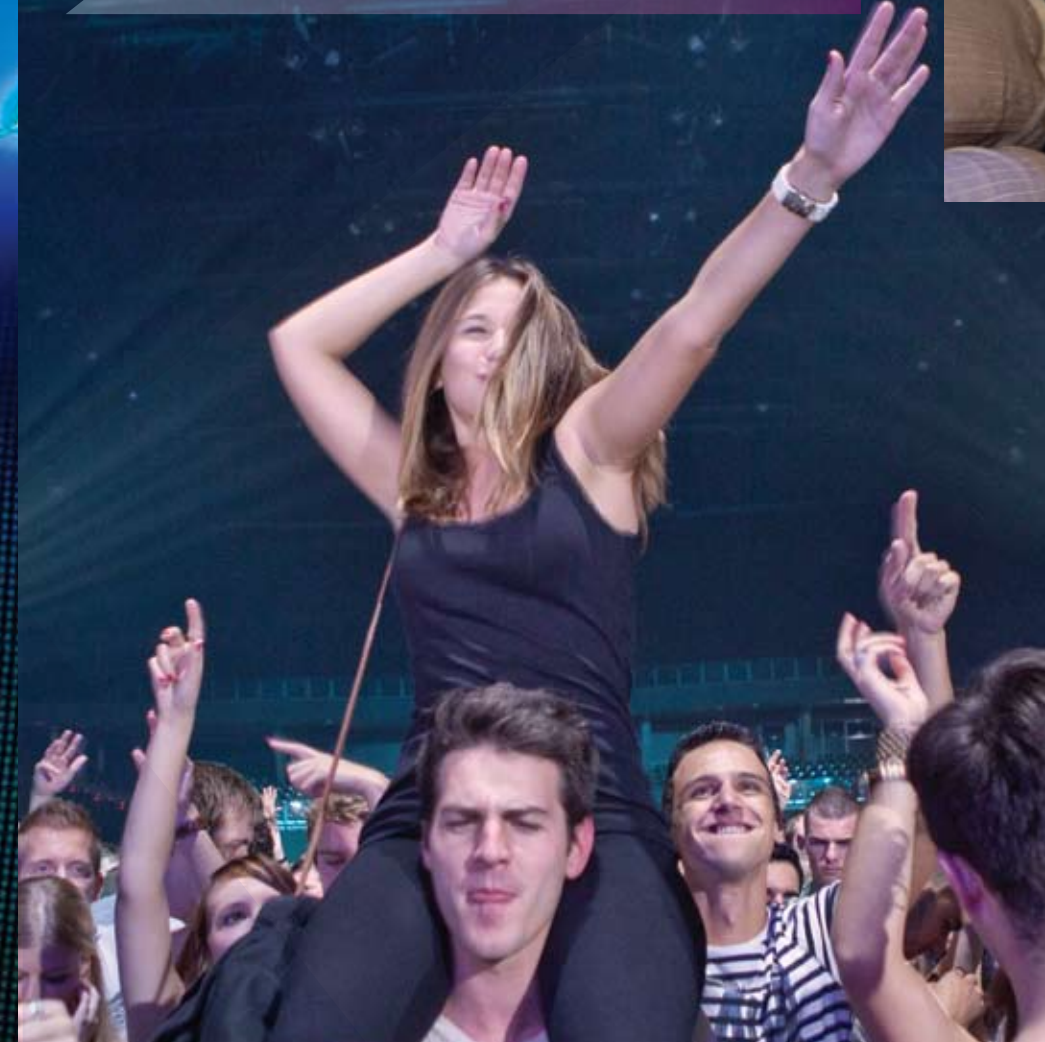


'Stop met poseren
en ga uit je dak!'

fotografie: **Erik Flohr**



BEKIJK
alle partypics van
Erik op
WWW.
profielen.hro.nl



ERIK FLOHR (23), Derdejaars digitale fotografie, Willem de Kooning Academie

In 2010 fotografeerde Erik Flohr ook op Beats010, toen nog in de Maassilo. Hij had vooraf een bepaald concept in zijn hoofd, maar ging uiteindelijk toch voor de mooiste beelden. Dit jaar begon hij zonder vooropgezet plan aan de klus.

Hoe vond je deze editie van Beats010?

'Best goed. Ik had geen idee wat ik kon verwachten behalve dat het een groot feest in een grote zaal was. Al meteen kwamen er studenten op me af die op de foto wilden. "Ik wil best een foto van je maken", zei ik dan, "maar dat doe ik pas als je stopt met poseren en helemaal uit je dak gaat." Na een uur of één 's nachts hadden mensen wat gedronken en kon ik dat soort foto's gaan maken.'

Vond je het feest anders dan in de Maassilo?

'Het was veel massaler. In de Maassilo had je verschillende zalen waardoor je minder merkte dat er duizenden mensen waren. Dit was één enorme hal met enorm veel mensen. Ik vond het in de Maassilo sfeervoller.'

Waar ben je het afgelopen jaar mee bezig geweest?

'Ik ben gaan filmen en dat is echt een ontdekking geweest. Het leuke aan film is dat je zoveel meer kunt vertellen. Behalve beeld heb je geluid, sfeer, een echte spanningsopbouw. Fotografieren blijft natuurlijk ook leuk, maar film heeft me nu beet. Misschien ga ik me er wel in specialiseren.'

Meer zien van Erik? Ga naar www.erikflohr.com/

DE TOEKOMST
VAN HET HBO
DEEL 2

De lat in het hbo moet omhoog, dat is de lijfspreuk van staatssecretaris Halbe Zijlstra. Niet alleen het niveau van studenten, maar ook van docenten moet hoger. In de *Profielen*-serie over de toekomst van het hbo ditmaal het kabinetsvoornemen om het opleidingsniveau van hbo-docenten op te krikken tot master- of PhD-niveau.

Alle docenten master of doctor

Docenten zijn de dragers van onderwijskwaliteit. Dat schrijft Zijlstra in zijn Strategische Agenda: 'Alleen met goede docenten die kennis van zaken hebben en die kunnen inspireren en binden, krijgen we het onderwijs dat we nodig hebben.'

En hebben we die goede docenten in het hbo? Als we naar het opleidingsniveau van het docentencorps kijken, dan loopt Nederland internationaal gezien behoorlijk achter. In 2009 was 55,2 procent van de hbo-docenten in het bezit van een mastergraad en 7,7 procent gepromoveerd (PhD). Uit vergelijkend onderzoek met tien Europese landen blijkt dat het percentage masters en gepromoveerden met gemiddeld tachtig procent veel hoger ligt dan de 62,9 procent die Nederland scoort (bron: POMO, ministerie BZK). De Hogeschool Rotterdam op haar beurt zit weer onder het landelijk gemiddelde met vijftig procent masters. Het is Zijlstra een doorn in het oog. En daarin staat hij niet alleen. Al geruime tijd wordt beleid gevoerd om het opleidingsniveau van de hbo-docent op te krikken tot minimaal masterniveau. In het convenant *LeerKracht* uit 2008 en de meerjarenafpraak met de HBO-raad was de doelstelling dat zeventig procent van de hbo-docenten in 2014 over een mastergraad beschikt en tien procent in 2017 over een PhD. Het kabinet doet daar een flinke schep bovenop door te stellen dat in 2020 alle hbo-docenten master of doctor moeten zijn. 'De eerste stap op die weg is tachtig procent in 2016', schrijft Zijlstra.

VOOR DE BÜHNE

Cees van der Kraan is directeur p&o op de Hogeschool Rotterdam. Hij betitelt Zijlstra's plan als een 'princieel verkeerde maatregel'. 'Onlogisch, onproductief en niet haalbaar; een maatregel die alleen voor de bühne is gemaakt. Voor ons op de Hogeschool

Rotterdam weegt kennis van de beroepspraktijk zwaarder dan opleidingsniveau. Daarnaast zijn vak-kennis en didactische vaardigheden even belangrijk en die worden niet per se geborgd door een mastertitel. Het plan doet bovendien geen recht aan het systeem van functiedifferentiatie waarin docenten kunnen groeien van schaal 9 tot en met 13.'

Begin oktober heeft de voorzitter van het college van bestuur Jasper Tuytel woorden van gelijke strekking meegedeeld aan Zijlstra. De HR neemt daarmee een standpunt in dat past in het cliché van de Rotterdamse mentaliteit: geen woorden maar daden.

Er zijn medestanders voor dit standpunt te vinden, zoals RBS-docent en pgmr-voorzitter (personeelsgeleding medezeggenschapsraad) Anneke Kistemaker die zich afvraagt wat een mastergraad toevoegt aan de kwaliteit. ('Er zijn zoveel docenten die veel weten en kunnen zonder dat diploma'), maar evengoed zijn er docenten die het plan van Zijlstra ondersteunen.

Danai Fuengshunut is docent illustratie aan de Willem de Kooning Academie. Hij heeft aan verschillende academies gestudeerd, maar beschikt niet over een mastergraad. Dat geldt ook voor zijn collega's die naast hun docentschap allemaal in de praktijk werkzaam zijn als illustrator en kunstenaar. 'Maar', zegt Fuengshunut, 'ik heb wel altijd behoefte gehad aan een master. Zoals het er nu uitziet, zal ik komend studiejaar beginnen aan een educatiemaster.'

Fuengshunut is het eens met Zijlstra's plan. 'Volgens mij doen we er goed aan om ons onderwijs naar een hoger plan te ontwikkelen. Zelf vind ik het vreemd dat we in Nederland op mijn vakgebied maar één wetsvariant hebben, een heel specifieke gericht op wetenschappelijke illustratie. Juist in een informatiesamenleving als de onze is verdiepende kennis rondom beeldcultuur zeer welkom.'

DOCENT
ILLUSTRATIE:
'IK HEB ALTIJD
BEHOEFTE
GEHAD AAN
EEN MASTER.'

- HR heeft 1700 docenten
- 50 % heeft een master
- 850 hebben alleen een bachelordiploma
- extra kosten voor tweejarige master voor deze 850 docenten: 13 miljoen



Tekst: Esmé van der Molen en Dorine van Namen
Illustratie: Tammo Schuringa

WIE BETAALT?

- HR krijgt 2 miljoen van de overheid voor de functiemix.
- Docenten krijgen lerarenbeurs (collegegeld, studiemateriaal, reiskosten) van de overheid.
- HR ontvangt uit lerarenbeurs geld om vervangende docenten aan te stellen.
- HR geeft docenten mogelijkheid om 10 % extra werktijd in te zetten voor studie. Vervangingskosten zijn voor de HR.
- Voor de extra kosten van 13 miljoen (masters van 850 docenten) is nog geen dekking.

‘HET IS GOED ALS DOCENTEN EEN HOGER OPLEIDINGSNIVEAU HEBBEN DAN STUDENTEN.’

HOGER NIVEAU DAN STUDENTEN

Niet alleen de druk van Zijlstra of het convenant Leer-Kracht zijn de motor achter het opstuwen van het opleidingsniveau van hbo-docenten. De beroepspraktijk doet ook een duit in het zakje. Zo is fysiotherapie in Nederland een hbo-opleiding, maar om te werken als kinderfysiotherapeut of manueel therapeut heb je ook een masterdiploma nodig. ‘Daarom hebben wij al een vrij hoog aantal masters’, vertelt onderwijsmanager fysiotherapie Rob Tijssen. ‘Van de 35 docenten hebben er 22 een master, PhD of ze zijn bezig. Drie docenten zitten tegen hun pensioen aan en beginnen daarom niet meer aan een master. Maar de eis om in 2016 tachtig procent masters te hebben, zullen wij zeker halen. Sowieso nemen we alleen nog maar masters aan.’

‘MET HET HUIDIGE TEMPO HEBBEN WE PAS IN 2042 VOLDOENDE GEPROMOVEERDEN.’

Zelf was Tijssen in 2000 de eerste docent bij fysiotherapie die een master te haalde. ‘In de gerontologie. Helemaal werd de differentiatie ouderenzorg kort daarna geschrapt. In de praktijk heb ik alleen iets aan het feit dat ik een academisch denkniveau heb ontwikkeld. Ik zie wel in dat het een goede zaak is om als docent een hoger opleidingsniveau te hebben dan je studenten. Tegelijkertijd zegt het niet alles. Er lopen hier docenten rond die alles kunnen, maar een master hebben ze niet. Zo’n diploma is niet zaligmakend.’

Dat vindt ook Sjoerd van Vliet, docent bij de opleiding bedrijfseconomie van IFM (financieel management). ‘In december 2007 kwam ik bij de hogeschool werken en toen is meteen afgesproken dat ik een master zou gaan volgen. Snel daarna ben ik, met een lerarenbeurs, in deeltijd begonnen met een master (of education) bedrijfseconomie bij Fontys Hogescholen. Ik heb niet het gevoel dat ik na die master een betere docent zal zijn. Mijn hart ligt bij het onderwijs, maar de masters richten zich meer op het doen van onderzoek. Door de nadruk op de mastertitel lijkt het alsof onderwijs wordt achtergesteld ten opzichte van onderzoek. Dat vind ik jammer.’

PROMOTIEVOUCHERS

In het kielzog van de discussie over de relevantie van een masterniveau voor hbo-docenten, wordt eenzelfde discussie gevoerd over het streefpercentage voor gepromoveerde docenten. Josephine Lappia werkt bij de dienst

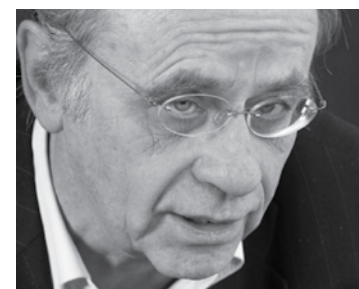
concernstrategie als secretaris promotie vouchers. ‘Op dit moment zijn twintig HR-medewerkers bezig met promoveren. Dat zijn op drie personen na allemaal docenten. We zijn nu vier jaar bezig met de promotie vouchers. Als we de doelstelling van tien procent PhD’s in 2020 willen halen, dan komen we er niet met de vijf personen die nu gemiddeld per jaar starten. Dat zouden er vijftien per jaar moeten zijn. Blijven we in het huidige tempo doorgaan, dan voldoen we pas in 2042 aan onze verplichtingen.’

Waarom is het belangrijk dat het hbo gepromoveerde docenten in huis heeft? Met een mastergraad hebben zij immers al een hoger niveau dan de studenten. ‘Docenten met een PhD zijn met name belangrijk voor innovatie, onderzoek en de lectoren’, reageert Lappia. ‘Als je vindt dat het hbo praktijkgericht onderzoek moet afleveren, dan heb je dat soort docenten hard nodig. Ook hebben zij vaak al tijdens hun promotietraject een heel goede inbreng in minoren en innovation-labs’, aldus Lappia. Toch ervaart zij niet altijd dat deze ‘sense of urgency’ binnen de HR breed wordt gedeeld. ‘Men zegt al snel dat Rotterdam een uitzondering is. Er worden beleidskeuzes gemaakt met die uitzonderingspositie in het achterhoofd. Tekenend is dat de helft van de ongeveer veertig lectoren valt in de categorie ‘netwerklector’. Dat zijn mensen die een waardevol netwerk hebben, maar geen wetenschappelijke achtergrond, laat staan een PhD. Dat maakt het lastig om potentiële promovendi een plek te geven. Zij kunnen maar bij twintig lectoren terecht. Dat is jammer, want de belangstelling is er absoluut. Op informatiebijeenkomsten komen altijd een stuk of vijftig geïnteresseerden af.’

Er is kortom nog veel werk te verzetten voordat de hogeschool Zijlstra’s streefcijfers kan halen. Toch lijkt de bereidheid op de werkvloer er te zijn. Onderwijsmanager Rob Tijssen plaatst daarbij wel een kanttekening: ‘Alle docenten een master of PhD, prima. Maar dat streefcijfer van honderd procent in 2020 vind ik geen goed plan. Beter is om elk jaar een bepaald aantal masters af te leveren. Elke docent die een master- of PhD-traject ingaat, wordt voor een deel vrij geroosterd van onderwijs. Je krijgt daar wel vervangers voor, maar die zijn natuurlijk niet direct ingewerkt. Als iedereen in 2020 een master moet hebben, ligt het onderwijs op z’n gat. Het zou wel heel krom zijn als studenten de rekening krijgen gepresenteerd van deze kwaliteitsimpuls.’



Reageer op dit artikel, ga naar facebook.com/Profielen of mail naar profielen@hr.nl



WIE: Ton Notten (1946)
WAT: lector van het eerste uur (2002). Notten werkte bijna tien jaar bij de kenniskring Opgroeien in de Stad.
OOK: professor bij de Vrije Universiteit Brussel
NIEUWSTE BOEK: Vleermuisouders en pedagogiek

Profielen maakt de balans op met **Ton Notten**, scheidend lector van de kenniskring Opgroeien in de Stad (KOS). Hoe staat het met het onderwijs en de jeugdzorg in Rotterdam? Wat heeft de kenniskring eraan bijgedragen? En zal hij als pensioengerechtigde de HR missen? **‘Nee, want ik blijf!’**

KOS-lector Ton Notten vertrekt... en blijft

TON NOTTEN HIELD ZICH ALS LECTOR BIJNA TIEN JAAR LANG BEZIG MET OPVOEDEN EN OPGROEIEN IN DE STAD ROTTERDAM. Daarvoor en daarnaast werkte hij als professor agogiek en sociale pedagogiek op verschillende onderwijsinstellingen. ‘Maar ik kan oprecht zeggen dat ik nog nooit zo’n aardige baan heb gehad als hier in Rotterdam. De Universiteit van Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam en de Vrije Universiteit Brussel steken daar enigszins bij af.’

VLEERMUISOUDERS EN ANDERE PROBLEMEN

Het sluitstuk van zijn carrière wordt ‘een heel dik boek’ getiteld *Vleermuisouders*. ‘Dat zijn van die ouders die altijd bovenop hun kinderen zitten, alles in de gaten houden, overbetrokken zijn en liefst een DSM-5 diagnose willen voor hun kind: ADHD of iets dergelijks.’ Aan de andere kant van het spectrum heb je ouders die niet eens weten op welke school hun kind zit. Hoe betrek je hen erbij? Twee promovendi binnen KOS zijn momenteel met dit vraagstuk bezig.

Het onderwijs kampt met veel meer problemen. Notten is sceptisch: ‘Het kabinet wil dat Nederland in 2025 tot de top 5 van de wereld behoort wat betreft kennis-economie. Dat kan nooit gehaald worden met de huidige onderwijsinspanningen. Nederland zit onder de OESO-norm voor wat betreft het percentage van het BBP (Bruto Binnenlands Product, red.) dat aan onderwijs wordt uitgegeven. En er komt geen rooie cent bij. Terwijl je juist in crisistijd moet investeren in het onderwijs!’ Verder over onderwijs: ‘Er is de afgelopen

25 jaar ontzettend veel kapot gemaakt. Met name de kinderen van allochtone en lager opgeleide ouders zijn daarvan de dupe. De onderwijskundigen hebben een trend gezet met doe-het-zelf, het nieuwe leren, klassen afschaffen. Het is buitengewoon naïef gedacht dat jonge kinderen uit zichzelf zullen doen wat goed voor hen is. Je moet nu eenmaal ont-zet-tend goed je best doen om hogerop te komen. Als je hierin niet vanuit thuis wordt begeleid en geprikkeld, en ook niet op school, dan gebeurt het dus niet. De mens is een gebrekkig wezen en moet overal mee geholpen worden.’

Welke effecten zullen de bezuinigingen en de harde aanpak van dit kabinet in Rotterdam hebben op het gebied van onderwijs en jeugd? ‘In het regeer/gedoogakkoord staat buitengewoon weinig over jeugd. Zo komt het jeugdstrafrecht aan de orde, met strengere straffen - wat bewezen niet helpt. Voor de vijftien procent van de Nederlandse jeugd die niet crimineel is, staan de meest elementaire voorzieningen wat betreft onderwijs en jeugdzorg onder druk.’

ROTTERDAM JONGERENSTAD

‘Ondanks het landelijke beleid weet Rotterdam er altijd wat van te maken. De stad heeft veel oog voor opgroeiende jongeren. Hier wordt een aanzienlijk nuchterder toon aangeslagen dan in de rest van Nederland. Duizenden professionals werken uitstekend samen en zijn overal bezig: in de stad, op straat, in de scholen en wijken. Jongeren zijn in het verleden verwaarloosd door de gemeente. Dat houdt een keer op, dat hebben we wel

gemerkt met de rellen in 1998 en 2002.’ Notten is zeer enthousiast over wat de kenniskring de afgelopen jaren heeft bijgedragen. ‘Intern was vooral de samenwerking met de masteropleiding pedagogiek ontzettend prettig. Masterstudenten hebben samen met de kenniskring ruim tachtig onderzoeken gedaan, bijvoorbeeld naar voortijdig schoolverlaters. Een zeer effectief project, uitgevoerd door een jeugdwerker die honderd casussen nauwgezet volgde.’ Trots is hij ook op de projecten in het kader van de herstructurering van Zuid, het Pact op Zuid. ‘Wij waren al bezig met de professionalisering van de toekomstige leraren van een brede school op Zuid toen het beton van die school nog gestort moest worden.’ In zijn laatste jaar heeft Notten nog net de centralisatie van de kenniskringen meegemaakt. Wat vindt hij van die wijziging? ‘In de nieuwe structuur hebben kenniskringen meer kans om kwalitatief heel goed onderzoek te verrichten. Voor het versterken van de strikte kwaliteit van het onderzoek zou het kunnen werken. Voor wat betreft de andere ambities van de kenniskringen, namelijk het laten landen van kennis in het onderwijs en de professionalisering van docenten, moet ik het nog zien.’ Notten blijft op verzoek anderhalve dag per week actief voor de HR. ‘Dat wilde ik maar al te graag. Ik blijf lesgeven, schrijven en een paar interessante promovendi begeleiden. Ik ben wel opgelucht dat ik van bureaucratische en managementklussen af ben. Dat zal ik zeker niet missen.’

Ton Notten neemt op 24 november afscheid met een symposium.

‘DOOR DE NADRUK OP DE MASTERTITEL LIJKT HET ALSOF ONDERWIJS WORDT ACHTERGESTELD TEN OPZICHTE VAN ONDERZOEK.’

Studenten mogelijk niet buiten schot

Studenten protesteren graag tegen het rechtse minderheidskabinet, maar wie zijn hun politieke vrienden in tijden van economische tegenspoed? De plannen van de oppositie zien er onheilspellender uit dan die van staatssecretaris Zijlstra.

IN DE MILJOENENNOTA STAAT, GROF SAMENGEVAT, DAT DE ONRUST IN DE WERELDECONOMIE VOORLOPIG NOG NIET VOORBIJ IS. Nederland zal de komende jaren nog meer moeten bezuinigen. Daarbij blijven studenten mogelijk niet buiten schot. Dit kabinet heeft alvast de langstudeerboete bedacht: wie langer dan een jaar uitloopt, moet drieduizend euro extra collegegeld gaan betalen. En de meevaller uit de studiefinanciering – studenten betalen veel rente op hun leningen – blijft niet in het hoger onderwijs, maar lekt weg naar de rest van de begroting.

PVDA, D66, GROENLINKS EN VVD WILLEN DE BASISBEURS AFSCHAFFEN.

VROLIJK PROTEST

Maar zijn studenten zoveel beter af met de oppositie? Want PvdA, D66 en GroenLinks kunnen het op één punt goed met regeringspartij VVD vinden: ze willen allemaal de basisbeurs afschaffen.

‘D66 wil op termijn de basisbeurs vervangen door een sociaal leenstelsel, onder voorwaarde dat de vrijgekomen gelden worden geïnvesteerd in verbetering van de kwaliteit van het hoger onderwijs’, aldus de website van de partij. De PvdA doet graag mee. In de gevleugelde woorden van voormalig PvdA-leider Wouter Bos: ‘De slager op de hoek betaalt nu mee aan de opleiding van een advocaat, dat is perverse solidariteit.’

GroenLinks doet er iets ingewikkelder over, maar pleit wel voor ‘een variant van het sociaal leenstelsel’, waarin de schuld wordt terugbetaald via de belastingen. De basisbeurs van nu is ‘nog niet eens voldoende om de huur van een studentenkamer te betalen’, aldus de partij. Dus wie maalt erom? Studenten gaan later genoeg verdienen om het geld terug te betalen, is de gedachte.

BASISBEURS VS SOCIAAL LEENSTELSEL

Reken mee. De basisbeurs is 266 euro. Twaalf maanden maal 266 euro is 3.192 euro. Dat is een hoger bedrag dan de langstudeerboete van drieduizend euro. Bovendien zouden studenten dat bedrag elk jaar kwijt zijn, en niet pas na hun eerste uitloopjaar. Wie vier jaar studeert, is in het sociale leenstelsel 12.768 euro armer. Voor dat geld kunnen de huidige studenten onder het regime van de langstudeerboete vier jaar extra uitlopen.

Drie grote partijen zijn tegen het sociaal leenstelsel: SP, PVV en CDA. De Socialistische Partij waarschuwde al voor kiezersbedrog: sommige partijen zouden zich studentvriendelijk voordoen, maar wel de basisbeurs willen schrappen. De PVV wil de basisbeurs eveneens behouden. ‘Dat je ook kunt studeren als je vader geen GroenLinkser of D66’er is, vinden wij een groot goed’, schreef de partij in het verkiezingsprogramma.

WELKE POLITIEKE PARTIJEN ZIJN EIGENLIJK DE NATUURLIJKE BONDGENOTEN VAN DE STUDENTENBEWEGING?

Ook regeringspartij CDA wil de basisbeurs niet kwijt, want een studie zou zonder basisbeurs nogal duur worden. Minder jongeren zullen aan een studie beginnen, studenten zullen een flinke bijbaan moeten nemen en ouders zijn opeens veel meer geld kwijt aan de opleiding van hun kinderen. ‘Handen af van de basisbeurs!’, riep toenmalig onderwijsminister Marja van Bijsterveldt in mei 2010 tijdens een demonstratie op het Museumplein in Amsterdam.

Een tijd lang had het sociaal leenstelsel de wind in de zeilen: in de aanloop naar de vorige verkiezingen opperden ook de studentenorganisaties het plan om de basisbeurs af

te schaffen en het geld in het hoger onderwijs te stoppen. Maar daar zijn ze van teruggekomen. Sindsdien is het maar de vraag welke politieke partijen eigenlijk de natuurlijke bondgenoten van de studentenbeweging zijn.

‘DE OPPOSITIE HEEFT HET BESTE VOOR MET HET HOGER ONDERWIJS, MAAR NIET MET DE STUDENT.’

RUIL

Intussen zien universiteiten en hogescholen de komst van het leenstelsel wel zitten. Die willen het geld graag van de studenten overnemen. De theorie is dat studenten in ruil voor hun basisbeurs beter onderwijs krijgen, maar zal dat in de praktijk zo werken?

Nu al kunnen universiteiten niet precies aangeven hoeveel een student kost. Een actiegroep van rechtenstudenten sleept acht universiteiten voor de rechter vanwege de hoge tarieven voor een tweede juridische masterstudie. Ze geven geen goede verklaring voor de hoge kosten, stelt de actiegroep. De collegegelden lopen uiteen van tientot veertien duizend euro per jaar, alsof vierduizend euro weinig verschil maakt.

KLEILAAG

De hogescholen laten veel duidelijker zien hoeveel studenten er bij opleidingen instromen, doorstromen en afstuderen. Toch klinkt er vaak kritiek op de overhead in het hbo en de ‘kleilaag’ van duur betaalde managers. In het verleden bleek wel – met de Hogeschool Inholland als droevigste voorbeeld – dat hogescholen niet allemaal hetzelfde vertrouwen waard waren. Is het dan niet riskant om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs op het spel zetten in de verwachting dat de hogescholen met het extra geld het onderwijs zullen verbeteren?

DONKERE WOLKEN

Zoals Pascal ten Have van de Landelijke Studenten Vakbond het samenvat: ‘De oppositie heeft het beste voor met het hoger onderwijs, maar niet met de student.’ Daar is zijn collega Sebastiaan Hamelers van het Interstedelijk Studenten Overleg het mee eens. ‘Ik mis in de politiek het overzicht. De partijen komen allemaal met een deeloplossing. Als je de kwaliteit en toegankelijkheid in stand wilt houden, moet je nu eenmaal investeren. En dat kan ook: elke euro die naar onderwijs gaat, haal je er echt wel weer uit.’

Maar de studentenorganisaties vinden nog maar weinig gehoor, zeker nu de donkere wolken zich boven de economie samenvakken. De studentenbeweging manoeuvreert door een politiek mijnenveld waarin het niet eenvoudig is om bondgenoten te vinden. **■ HOP, Bas Belleman**

de uitspraak:



KLACHT VAN:
student accountancy

TEGEN:
examencommissie van het Instituut voor Financieel Management

UITSpraak:
ONGEGROND

EEN STUDENT ACCOUNTANCY BEREIDT IN DE BIBLIOTHEEK EEN TENTAMEN VOOR als hij wordt aangesproken door een voor hem onbekende medestudent om samen een aantal opgaven uit te werken ter voorbereiding van het tentamen. **Beiden lossen de vragen op en de onbekende vraagt hem of hij ook een kopie van de uitwerkingen wil hebben.** Dat wil de student wel en hij neemt de kopie mee naar de toets, niet wetende dat de vragen en antwoorden een deel van de betreffende toets zijn.

Vóór het maken van het bewuste tentamen levert de student dit voorbereidingsmateriaal bij de surveillant in; na de toets mag hij het weer ophalen. Door examenstress overmand vergeet hij dit en hij veronderstelt dat de surveillant de A4-tjes bij zijn tentamen moet hebben neergelegd. Dat is althans het verhaal van de student.

De examencommissie ziet het anders. Op het voorbereidingspapier stonden ongeveer dezelfde antwoorden als nodig voor het tentamen en dat kan maar een ding betekenen: fraude. De examencommissie stelt vast dat de student voor en tijdens het betreffende tentamen de beschikking had over vragen en antwoorden. Men vindt de verklaring van de student ongeloofwaardig en neemt de student het voorval zeer kwalijk. Van een (toekomstig) accountant mag een hoge mate van eerlijkheid, betrouwbaarheid en integriteit verwacht worden.

Ook het college van beroep gelooft het verhaal van de student in kwestie niet en oordeelt dat het in bezit hebben van een A4-tje met daarop vragen en modelantwoorden voldoende is om tentamenfraude te constateren. Het college verklaart het beroep van de student dan ook ongegrond. De student wordt voor twaalf maanden uitgesloten voor het doen van hetzelfde tentamen. **■**

Dorine van Namen



MEELOPEN MET GENTSE STUDENTEN

Hollanders herrieschoppers? Niets van waar, weten zestien Vlaamse gezondheidszorgstudenten van de Hogeschool Artevelde uit Gent sinds iets meer dan een maand. Ze waren een week te gast in Rotterdam. Om te leren over kansarmoede. En dus ook om vooroordelen weg te nemen. Profielen liep een dagje mee.



FOTO'S: JOS VAN NIEROP

10.30 uur

Locatie Museumpark. In een collegezaal geven docent Marina Meeuwisse en twee wijkagenten les over de structuur van een stad. De studenten moeten de tekeningen bekijken die bewoners hebben gemaakt van de fysieke en sociale structuur. Kopietjes ervan worden rondgedeeld. Meeuwisse: 'Willen jullie opschrijven wat voor persoon degene is die de tekening maakte?' Nele, student verloskunde, vindt het lastig. 'Pfff, ik weet het eigenlijk niet. Allee, hoe zeg je dat? Ik denk dat de persoon zijn sociale leven belangrijk vindt.' Na afloop vertelt Nele dat ze het college niet goed begreep. 'Het ging ook te veel over architectuur, en minder over mensen.' De Rotterdamse mensen vindt ze erg leuk. 'Levendig en heel sociaal. En er zijn hier veel verschillende culturen.'

15.50 uur

De studenten hebben de wandeling door Delfshaven er bijna opzitten. HR-student Jordy (fysiotherapie) sprak een bewoner over stankoverlast, hangjeugd en over de uitkering waarvan hij moet rondkomen. Is dat armoede? Jordy is in elk geval onder de indruk. 'Ik stond er nooit bij stil dat niet iedereen in Nederland uit een goed gezin komt.' Gedurende de week is er over (kans)armoede gesproken. De Vlamingen en Nederlanders denken er verschillend over. Elke, logopediestudent uit Gent: 'Voor Nederlanders is armoede Afrika, maar in Brussel heb je echt krottenwijken. In Rotterdam is de armoede minder zichtbaar.' Annelies (logopedie, Gent) vond vooral de gesprekken met de bewoners interessant. 'En natuurlijk het contact met de Hollandse studenten. We zijn onze vooroorde-

len kwijtgeraakt. Hollanders vinden wij herrieschoppers en aandachttrekkers. Maar ze blijken gewoon direct, sociaal en supervriendelijk. Ook hebben we geleerd van elkaars woordenschat zoals het Nederlandse 'zeg maar', 'gaaf' en 'vet'. En zij weten nu van het woord 'allee.'

18.45 uur

Etenstijd in het restaurant op de locatie Museumpark. David, aanwezig als tolk van een dove Gentse student, trekt een vies gezicht. 'Het eten is hier echt slecht.' Verder is hij niet negatief over de HR. 'Er zijn hier veel pc's. Bij ons moet je vaak op een computer wachten.'

19.30 uur

Het avondprogramma bestaat uit sport en uitgaan. De studenten krijgen boksles van Floris Dekker. Hij heeft een boksschool in Dordrecht waar hij ook met kansarme jongeren werkt. 'We beginnen met huppelen en rondlopen', vertelt hij. Lachend en wat onwennig beginnen de aanstaande verloskundigen, logopedisten en verpleegkundigen aan hun training. De lach blijft, dankzij Dekker die een poging doet Vlaams te praten. 'Allee, kunde gij even hier gaan staan...'. Serieus getraind wordt er ook. Dekker wijst de studenten op hun houding. 'Het gaat om balans, je moet altijd door je knieën zakken.' En hij heeft het over respect. 'Bij 93 van de honderd gevechten omarm je elkaar na afloop. Respect, dat is ook belangrijk op school.' ■

Jos van Nierop



AFGESTUDEERD

PETER WILSCHUT

Hij was op zoek naar 'iets nieuws'. Naar verbreding, niet naar verdieping. Peter Wildschut ging naar een voorlichtingsbijeenkomst over de master leren & innoveren en dacht: Ja, dit is het helemaal. En hij kwam niet bedrogen uit. 'Ik vond het geweldig. Ik ben er een ander mens door geworden.'

Tot 2011: master leren & innoveren en docent Engels
Nu: projectleider 'Talent (h)erkend' op de HR

'DE MASTER LEREN & INNOVEREN GAAT OM HET ANALYSEREN EN VORMGEVEN VAN LEERPROCESSEN. We kregen bijvoorbeeld de opdracht om een deel van het curriculum van je eigen opleiding te ontwerpen. Samen met een medestudent heb ik gewerkt aan een module voor RBS (Rotterdam Business School). Het niveau van de Engelse taalbeheersing van Aziatische studenten bleek te laag. Aan mij de vraag iets te ontwikkelen om die studenten snel op het gewenste niveau te krijgen. Ik heb een stoomcursus van tien sessies voor de introductieweek gemaakt. M'n collega van RBS en medestudent werkte aan een module om Aziatische studenten mondiger te maken, een eigenschap die ze in het Nederlandse onderwijssysteem nodig hebben. Die twee modules zijn met de theorie die we in de master aangereikt kregen ontwikkeld, daarna gecombineerd in één programma en worden nu ook echt in de praktijk gebruikt. Dat is toch geweldig? Wat je in de master leert, is het formuleren van doelen van de opleiding en het ontwerpen van leerplannen en curricula ten dienste van die doelen. Rekening houdend met belanghebbenden. Wie zijn m'n studenten? Waaraan hebben ze behoefte? En waaraan heeft het beroepenveld behoefte? Dat wat ik eerder ook weleens deed, intuïtief, leerde ik nu planmatig en gestructureerd te doen, met een veel beter resultaat.'

HOE KRIJG JE DOCENTEN MEE?

'Een ander voorbeeld: implementeren van innovaties. Dat vak vond ik echt een cadeautje. Wat is onderwijsinnovatie en welke voorwaarden zijn er voor nodig om innovaties te laten slagen? Welke valkuilen zijn er? Topdown-innovaties blijken niet zo succesvol. Vernieuwingen moeten gedragen worden op de werkvloer, anders werken ze niet. En de hulpvraag moet heel helder zijn.'



FOTO: LEVIEN WILLEMSE

GELEERD OP DE HR: expliciet maken wat ik intuïtief deed
GEMIST OP DE HR: internationale kennisuitwisseling

Wat willen jullie met de onderwijsvernieuwing bereiken? In veel organisaties wordt te weinig tijd uitgetrokken voor afscheid van het oude en daarvan krijg je weerstand tegen het nieuwe. Er moet ruimte zijn voor een soort rouwproces. Dit beeld zie je ook op de hogeschool. Het management bedenkt veel, is heel creatief, maar er zou meer tijd moeten zijn voor implementatie, voor het meekrijgen van docenten. Meer tijd in de voorbereiding leidt tot een hoger rendement.'

EN NU PROMOVEREN

'Ik had een lerarenbeurs voor m'n masteropleiding. Naast de 0,1 vrijstelling van de overheid doet de HR daar gelukkig nog 0,1 bij. Dat betekende dat ik één dag per week aan m'n studie kon besteden. Mijn advies aan mensen die een masteropleiding willen gaan volgen naast hun baan is: niet doen. Om ook nog een sociaal en gezinsleven te hebben, móet je ervoor worden vrijgesteld. 'Ik heb de smaak helemaal te pakken en ik ben nu bezig met het schrijven van een aanvraag voor een promotievoucher. Voor de master heb ik een case-study gedaan naar de effectiviteit van de maatregelen van het hogeschoolprogramma Studiesucces voor mbo-studenten. Daaruit bleek dat intensieve studieloopbaancoaching en peercoaching succesvolle instrumenten zijn, startgesprekken wat minder. In mijn promotieonderzoek wil ik gaan onderzoeken hoe dat zit met de hele populatie en met alle onderdelen van het programma. Wat werkt en welke elementen versterken elkaar? Ik kan niet wachten om te gaan beginnen!' ■ Dorine van Namen



COLUMN ERNEST VAN DER KWAST

FOTO: LEVIEN WILLEMSE

Pianist

IK KEN ALLEEN HET VERHAAL. IK HEB HET NIET GEZIEN. IK WAS ER NIET BIJ. ZO IS HET MIJ TER ORE GEKOMEN. Op een grijze doordeweekse dag wordt er een oude piano afgeleverd bij de kringloopwinkel Piekfijn aan de Mariniersweg. Niemand in de kringloopwinkel weet wat het instrument waard is. Maar de veertigjarige Ako Taher loopt naar de piano toe en maakt de klankkast open. Hij verwijdert het stof en gaat zitten. Hij begint te spelen. De bek van de filiaalleider valt het eerst open, de bekken van de andere verkopers van de winkel volgen. Taher werkt nog niet zo lang bij Piekfijn, hij heeft zijn baan te danken aan een re-integratietraject van Roteb. Vier jaar lang werkte hij in een Buurt Service Team. Schoffelen, vegen, onkruid uitrukken. Tot zijn handen kapot gingen en zijn wil werd gebroken.

Ooit studeerde Ako Taher klassieke piano aan het conservatorium van Bagdad. Hij droomde van een carrière als concertpianist. Maar dan breekt de Tweede Golfoorlog uit en moet hij vluchten. Hij zit in een vrachtauto, in een bus, hij zit op een paard, hij loopt en loopt en loopt. En dan is hij in Nederland, in een asielzoekerscentrum in Rockanje. Er staat een piano, maar daar mag hij niet op spelen. Wel mag hij loodzware klusjes doen voor 25 gulden per week.

Er gaan jaren voorbij – om precies te zijn: er gaan tien jaar voorbij – en dan zit hij eindelijk weer achter een piano. Het spelen gaat moeilijk, alles is geblokkeerd. Hij meldt zich aan bij het conservatorium van Rotterdam, maar hij moet eerst zijn schulden terugbetalen. Zo komt hij bij het Buurt Service Team terecht, zo gaan zijn handen kapot en zo breekt zijn wil.

En zo komt hij uiteindelijk bij Piekfijn terecht. De man die te paard de oorlog ontvluchtte, die tien jaar geen piano speelde, die het vuil van de straat raapte. Ik was er niet bij, ik heb de bekken niet zien openvallen. Ik heb de muziek niet gehoord. Debussy? Chopin? Of was het Satie? Mensen raken betoverd door Ako Taher. Ontroerd. De pianist van Piekfijn wordt ontdekt door Radio Rijnmond. De kranten volgen, de televisie ook. Er worden koffieconcerten georganiseerd. De concerten waar hij ooit van droomde. Weliswaar niet in de Gouden Zaal van de Wiener Musikverein, maar tussen de meubels, de wasmachines en de stofzuigers. Langzaam heelt er een wond. ■

Ernest van der Kwast is schrijver. Vorig jaar verscheen zijn boek Mama Tandoori.

Studenten en medewerkers van de Hogeschool Rotterdam kunnen een gratis mini-advertentie voor niet-zakelijke mededelingen plaatsen. Buitenstaanders (met een commercieel doel) kunnen tegen betaling een mini-advertentie plaatsen, kosten €25,- excl. btw per 25 woorden of een veelvoud daarvan. Aanleveren via profielen@hro.nl.



DAMESHERENKAPPER.NL Knippen voor € 11,-. Studentenkapper 't Pakhuis, Oostzeedijk 316, Rotterdam (let op, ziet eruit als een antiekzaakje), tel 010-411 32 09. De kapper gaat ook koken! Kijk ook eens op dekokendekapper.nl.

Leer een land kennen als **VRIJWILLIGER!** Fantastische internationale vrijwilligersprojecten. Twee weken weg of enkele maanden? Afrika, Azië, Latijns-Amerika of Europa? Kijk op www.siw.nl.

Kamers en vrijwilligers gezocht voor **STUKAFEST ROTTERDAM!** Op 15 februari 2012 vindt Stukafest plaats in Rotterdam. Stukafest is een cultureel festival dat gehouden wordt in verschillende studentenkamers in de stad. De organisatie is op zoek naar kamers en vrijwilligers. Meer info: stukafest.nl.

DE LIER VERKEERSOPLEIDINGEN Oostzeedijk 154. Lid BOVAG. 1e tien autorijlessen € 19,50 per les, daarna € 26,50 per les. Speciaal studentenpakket! 40 lessen à € 22,50,- per les. Telefoon 010-425 77 26.

STUDIEVOORLICHTING zoekt pr-studenten. Lijkt het je leuk om ons te helpen met verschillende voorlichtingsactiviteiten? Meld je dan nu aan bij Studievoorlichting via orienteren@hr.nl of 010-794 44 00.

DE RIJSCHOLEN CONCURRENT Speciaal studentenpakket! 30 rijlessen à € 22,50 per 50 minuten. Rijbewijs te behalen vanaf 10 dagen. Kijk voor meer informatie op onze site www.rijscholen-concurrent.nl of bel 010 -437 25 77.

Ontdek de masters van de Universiteit Leiden

Kom in november naar de Masterdagen en ontdek meer dan zestig masters van de Universiteit Leiden en veel bijzondere specialisaties.



Universiteit Leiden

www.mastersinleiden.nl

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

TIP



MACHINIST LIVE IN DELFHAVEN

Sinds dit collegejaar huurt de HR een paar lokalen in De Machinist in Delfshaven. Als je er dan toch bent voor college, kun je net zo goed iets meepikken van de live-programmering van De Machinist. Dit culturele seizoen zijn er jazz-, singer/songwriter- en popconcerten, wekelijks is er een arthousefilm en maandelijks een Arabische filmavond. *Willem Buytewechstraat 45, Metro Coolhaven.* Check het programma op www.demachinist.nl



TIP

MUMMIES IN ROTTERDAM

Normaal moet je ervoor naar Leiden, Londen of Parijs, maar eindelijk kunnen we ook in Rotterdam lekker mummies kijken. In de tentoonstelling *Mummies! Het ontrafelde geheim* zijn 225 objecten bij elkaar gebracht: mummies, grafkisten, magische scarabeën, amuletten en juwelen. Ook leuk is de samenwerking met Erasmus MC. Aan de hand van röntgenfoto's, MRI-scans en gezichtsreconstructie laat de tentoonstelling iets zien van het onderzoek naar mummies. Als bonus mag je een knuffel mummificeren. Helaas is dat laatste alleen voor de jonge bezoekers. *Mummies! Het ontrafelde geheim, t/m 29 januari, Kunsthal Rotterdam*



THEATER

'EEN STOOMBAL DIE JE DOOR JE STROT GEDUWD KRIJGT'

'De voorstelling gaat over de vele mensen die eenzaam met hun verslaving worstelen', zegt Jack Wouterse over zijn rol in SLAAF. De acteur speelt in deze solovoorstelling van het Ro Theater een man die verslaafd is aan van alles: seks, eten, coke, drank etc. Wouterse zelf weet hoe het is om verslaafd te zijn. **Hij is jarenlang afhankelijk geweest van eten, cocaïne en alcohol.**

Vorige zomer stuurde Alize Zandwijk, regisseur en artistiek leider van het Ro, hem naar een afkickkliniek in Schotland. Toch is SLAAF niet autobiografisch, al is het wel geïnspireerd op gesprekken die Wouterse had met Alize Zandwijk en schrijver Oscar van Woensel, zelf ook ervaringsdeskundige.

'Mijn eigen verhaal gaat over hoop en dat het mogelijk is om van die rotverslaving af te komen. Maar het personage dat ik speel, zit nog midden in de ellende.'

De monoloog laat zien wat er in het hoofd gebeurt van een man die wil stoppen, maar niet weet hoe. Het is een verschrikkelijke man die liegt en naar niets en niemand wil luisteren. Toch zit er iets in hem dat compassie oproept, 'geen sympathie, dat is een te groot woord'.

Het is raar, vertelt Wouterse, dat hij voor deze rol weer terug moet naar het gevoel van toen hij zelf verslaafd was. 'Terug naar het jagen, het tempo en de chaos die ik juist achter me probeer te laten. Maar ik ontdek ook dat ik dat gevoel steeds makkelijker weer kan loslaten.' De voorstelling laat zien hoe moeilijk het is om toe te geven dat je verslaafd bent. 'Niemand is verslaafd. Althans, dat zeggen we. **Er zijn zoveel mensen die niet kunnen stoppen met drinken en toch blijven ontkennen dat ze een probleem hebben.** En zo lang je het niet toegeeft, blijft het iets dat je onmogelijk in je eentje kan oplossen.'

SLAAF is geen gezellig avondje uit, 'maar een stoombal die je door je strot geduwd krijgt.' ■ *Else Nugteren*

SLAAF is tot en met 26 mei te zien in het Ro Theater in Rotterdam.

FOTOREPORTAGE BEATS010
bekijk alle partypics



WWW.PROFIELEN.HRO.NL
Voor al het onderwijsnieuws!